در علیه‌ده غلطه‌ده ﴿آره‌ولق﴾ غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամամճը փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	ղրշ
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆ ՈՒ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆՆԵՐԸ

Բողոքականներու Աւետաբեր թերթը այս վերջերս սկսաւ խօսեցնել տալ իր վրայ կարգ մը խնդիրներու առթիւ, որոնցմէ մասնաւորաբար դաւանական անձնական յայտարարութիւն մը բուռն բողոքներու եւ քննադատութեանց տեղի տուաւ, եւ զոր նոյն իսկ բողոքականներ չվարանեցան հրապարակաւ դատապարտելու։

Այս անգամ ալ ո՛չ նուազ անձնական ըսկզբունքի մը պաշտպանութեան համար բացած ըլլալ կ'երեւայ իր սիւնակները, հրատարակելով յօդուած մը, որով կը հակառակի հայ-բողոքականներու կողմէ Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցին ըլլալիք նուիրատուութեանց, եւ կը յորդորէ որ փոխանակ Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցին, ուղղակի բողոքականաց կրթական եւ բարեսիրական հաստատութիւններուն նուիրեն իրենց դրամը։

Աւետաբերի այդ թիւը չեմ տեսած, բայց որչափ որ կարելի է հասկնալ Մանզումէի մէջ երեւցած նամակէ մը, մինչեւ յօդուածը պէտք է դրդուած ըլլայ իմ այն «Աջ ու Ձախ»էս, որով կոչում կ'ընէի հայ-բողոքականներուն՝ իրենց չափով մասնակցիլ, քանի որ մանաւանդ Հիւանդանոցին եղած նուիրատուութեանց Հիւանդանոցն ալ իր դուռը գոց չէր պահեր բողոքական հիւանդներու եւ անկարներու առջեւ։

Այս հիման վրայ, բողոքականներուն համար խղճի խնդիր մը կը դառնար Ս. Փրկչեան հիւանդանոցին նպաստելը։ Իրենք առանձնապէս այդ հանգամանքը ունեցող հաստատութենէ մը զուրկ ըլլալով, իրենց աղքատ, իրենց կարօտ հիւանդները բնական է որ պի֊ի ստիպուին Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցին պատսպարութիւնը խնդրել։ Եւ որչափ ատեն որ այդ պատսպարութիւնը չէր մերժուեր, պարտք կը ծանրանար նաեւ բողոքականներու վրայ, Հիւանդանոցի անունով եղած նուիրատուութեանց որոշ չափով մը մասնակցելու։

Աւետաբեր՝ իր խախուտ եւ անարդար սկզբունքը պաշտպանելու համար, Հիւանդանոցին կողմէ ցոյց տրուած այդ անխտրականութեան օգին կասկածի ենթարկելու փորձ մը ըրեր է, պնդելով թէ բողոքականներ միշտ մերժուած են Հոգաբարձութեան կողմէ։

Ասիկա սխալ է, ձրի զրպարտութիւն մը որ երբեք չի պատշաճիր այդ մաքրակրօն թերթին ո՛չ նուազ մաքրակրօն կոչումին եւ յաւակնութեանց։ Սխալ է առաւել մանաւանդ, որ Հիւանդանոցի գրասենեակը, երբեք չի հարցներ իրեն ներկայացող հիւանդներուն թէ ի՛նչ դաւանութեան, ի՛նչ յարանուանութեան կը պատկանին։ Հիւանդանոցը իսկապէս բարեսիրական հաստատութիւն մըն է, Կայսերական կառավարութեան կողմէ նպաստաւորուած հաստատութիւն մը՝ որ այս պատճառաւ մանաւանդ լայնօրէն բաց կը պահէ իր դուռները ո՛չ թէ միայն տարբեր դաւանութեանց պատկանող ազգակիցներու, այլ նաեւ օտարազգիներու առջեւ։

Աւետաբեր ի խմբագրութիւնը չեմ կարծեր որ այս մասին ո՛ եւ է տպագոյցի պէտք ունենայ։ Տեսակ մը անդրալեռնական տրամադրութիւն պէտք է ծնունդ տուած ըլլայ իր յիշեալ հրատարակութեան՝ քան հիմնաւոր համոզում մը։ Այլապէս, կրնայ դիմել Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան գրասենեակը, եւ տարիները թղթատելով համոզուիլ թէ կրօնք, ազգ, դաւանութիւն, եւայլն երբեք նկատի չեն առներ հիւանդներու ընդունելութեան առթիւ, եւ թէ գեղեցիկ ու անկեղծ անխտրականութիւն մը ցոյց կը տրուի հոն՝ հաւասարապէս ամէն մարդու համար, կը բաւէ որ իր կարօտութիւնը ապացուցած ըլլայ։

Այս կ'ապացուցանէ նաեւ Մանզումէի մէջ հրատարակուած այն նամակը զոր քիչ մը վերը յիշեցի, եւ որմէ պզտիկ քաղուած մը՝ թերեւս աւելորդ չըլլայ հոս։ Ահա թէ ի՛նչ կ'ըսէ այդ նամակը ստորագրող «Ճշմարտասէր հայ բողոքական»ը. «Աւետաբեր ի՛նչ պէտք ունէր արդեօք հրատարակելու այդ խեղ֊թիւրումը, որ այնքան գոյթակղութիւն եւ ցաւ պատճառեց մեր ազգակից եղբայրներուն եւ ճշմարտութիւնը միշտ առանց սքօղումի տեսնել բաղձացող հայ բողոքականներուն։ Եղե՞ր է որ Ազգ. Հիւանդանոցը մէկ բողոքականի տարնջական չէ եղած (. . .)։ Աւետաբերի յարգելի խմբագրին յիշած երեք թիւին վրայ քանի՞ տասնեակ հայ բողոքական հիւանդներ կ'ուզէք, իմ ճանչցածներէս, որոնք իրենց կեանքը վերստացան իր անուշը իրապէս արդարացնող Փրկչի Հիւանդանոցին մէջ, եւ որոնց թիւին վրայ կրնաք աւելցնել գիս ալ, որ երախտապարտութենէ չատ աւելի վեր բան մը կը պարտիմ անոր . . . Նիւթական ամօթ է մեզի որ Հիւանդանոցին համար ծախսուած հազարաւոր ոսկիներուն մէջ, մեր միայն քանի մը ոսկիի չընչին նուիրատուութեանը եռեւէն այսքան աղմուկ հանելու անքաղաքավարութիւնը ունենանք։»

«Ճշմարտասէր հայ բողոքական»ը տակաւին կրնար աւելցնել թէ բողոքականներու բարեսիրական ու կրթական հաստատութիւնները երբեք պէտք չունին մաղթութիւնը դրամով ապրելու։ Փառք Տիրոջը Ամերիկեան Աստուածաշունչի Ընկերութիւնները տակաւին չեն սնանկացած եւ սնանկանալու ալ միտք չունին։ Բանի որ անոնք կանգուն են, ի՛նչ պէտք մաղթութիւն լումային։ Թող այս վերջինն ալ երթայ նպաստել բազմակարօտ հաստատութեան մը՝ որուն պէտք ունեցած են միշտ ու պիտի ունենան հայ բողոքականներու կարօտներն ու հիւանդները։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՕՍՔԵՐ

ԱՆԱՌԱԿ ՈՐԴԻՆԵՐ

Քիչ մը կը զարմացնեն զիս եկեղեցիի դասէն ժողովրդեան ուղղուած հրաւէրները, որոնք հիւանդի մը ապաքինման, եւայլնի համար աղօթք կը խնդրեն։ Բայց այս տեսակ հրաւէրներ յաճախ լսուած ըլլալով, առանց որեւէ տպաւորութիւն մը ձգելու կ'անցնին։ Այս կիրակի, սակայն, Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ առանց մէկ չիմացուածին, գէթ ինծի համար, ունկնդիրը եղայ։ Բարոզիչ Սրբազանը ունկնդիրները կը յորդորէր, մօր մը խնդրանքին վրայ, աղօթել որ Աստուած «անառակ զաւակ» մը զգաստութիւն պարգեւէ, զաւակ մը որ քանի մը ամիսէ ի վեր ինքզինքը ցոփութեան տալով՝ տուն տեղ կորսուած չունի եղեր։

Այս տեսակ անառակ որդիներ, մանաւանդ Բերայի մէջ, փոքր թիւ մը չեն կազմեր։ Ատոնք հանգստաւէտ, բարոյական կեանքը ձգած՝ ինքզինքնին նիւթապէս, բարոյապէս եւ ֆիզիքապէս կը սպաննեն։ Սակայն զանոնք չէ որ կը մեղադրեմ։ Ընդհանրապէս մարդուն ի՛նչ կրթութիւն որ տաս, ի՛նչպէս մեծցնես, ի՛նչպէս դաստիարակես զայն, համապատասխան արդիւնք մը կը տեսնես։

Համոզուեցայ թէ յանցանքը ծնողաց վրայ նետել կ'ուզեմ։ Եւ իրաւ ալ այդպէս է։ Հաւատացէք որ եթէ ես վերոյիշեալ մօր տեղը ըլլայի, եթէ աշխարհ ալ գլխուս թափէր, հրապարակաւ չպիտի խոստովանէի զաւկիս սրիկա՛յ մը ըլլալը, որովհետեւ այդպէսով ինքզինքս անանուն տեղ դրած պիտի ըլլայի, անկարող՝ զաւակ մը դաստիարակելու պէտք եղածին պէս։

Ամուսնացած ատեննին քիչեր կը մտաբերեն թէ հիմնեան կապը իրեն հետ, ի մէջ այլոց, երբեմն մեծ, երբեմն պզտիկ թիւով զաւակներ կը բերէ, զորս կրթելու է, ինչ որ տեսակէտով մը եթէ դիւրին գործ է, միւս կողմէ ալ մեծ արուեստ մըն է։ Եւ քիչեր կը ջանան այդ արուեստին կարելի եղածին չափ տիրանալու։

Տղաք կրթելը այնչափ դժուար չէ, ըսի։ Այո՛, եթէ տղաք սիրելուդ համար, անոր յանցանքներուն պէտք եղած ուշադրութիւնը չնուիրես, եթէ մէկ հատիկ տղադ ըլլալուն, անոր քմահաճոյքները գոհացնես, թող տաս որ ուզածը ընէ, այն ատեն զաւակդ dandy մը, սխալ կրթուած մէկը կ'ըլլայ։

Մի՛ մոռնար տղուդ երեսին խնդալուն հետ խստութիւնն ալ միացնելը, մի՛ մոռնար պէտք եղած տեղը, բայց պէտք եղած տեղը միայն, թեթեւ ապտակ մը, եւ յարմար ատենին մէկ-երկու ապտակ կերած մէկը աւելի՛ն պէտք չունենար։ Լաւ գիտնալու է թէ տղայ մը իր ծնողաց իւրաքանչիւր խօսքին, առանց այլեւայլի, հնազանդելու է, եւ ոչ թէ լկտիօրէն խնդալու, երբ հայրը կամ մայրը կը խրատէ զինքը։

Եւ սկիզբէն այսպէս սանձուած մէկը մինչեւ վերջը հլու կը մնայ, նոյն իսկ այն ատեն, երբ չես կրնար ո՛չ ձեռք վերցնել, ո՛չ ալ առաջուան պէս չախել։ Այսպէս կրնաս տղուդ երիտասարդութեանը մինչեւ իսկ խօսք հասկցնել. ատենիկ ալ եւս անառակ որդի մը, սրիկայ մը չըլլար, եթէ նոյն իսկ օրինակելի դաստիարակութիւն մը չես տուած անոր։

Ա. ՄԻՍՔՃԵԱՆ

ՕՍՄ. ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՕԼԿՈՒՆ ՏԷՄԷԹ

(ԹՕՇՆԱԾ ՔՈՒՆՋ)

ՀԵՂԻՆ. ԽԱԼԻՏ ԶԻՅԱ ՊԷՅ

Զ.

Ընդհանուր առմամբ, ընկերային հարցին շուրջ դարձող վիպակներ ալ, իրենց տեղը ունին Սօլկուն Տէմէթի մէջ։ Ասոնցմէ մէկը «Սաեէ պիր ըէյ» եւ միւսը «Մաճալլեի մեվգուֆ» վերնագիրը կը կրեն։ Առաջինին մէջ հեղինակը, պարզ բան մը կը պատմէ, որ սակայն ընկերային կեանքի ամէնէն աւելի ուշագրաւ մէկ կէտին շուրջը կը դառնայ։ Մարդիկ իրենց յառաջդիմելու միտումին մէջ երկու զգացմանց ազդեցութեան կ'ենթարկեն ինքզինքնին։ Մէկով հինին անդրադառնալ, անոր մէջ, անոր ձեւով յառաջդիմել, եւ միւսով նոր ու փայլուն կերպ մը սաեղծել եւ այդ յառաջդիմութիւնը կանխել կ'ուզեն։ Անշուշտ առաջնորդողը, նոյն իսկ շուկայի ամէնէն պարզ գործառնութեանց մէջ, այդ երկու ներհակ եղբայրը կարելի եղած չափով իրար միացնելուն մէջ կը կայանայ։

Երկրորդ վիպակին մէջ «Թաղեճ կախեալ», այսինքն ամբողջ թաղի մը ծառայելու դատապարտուած, պատմութիւնն է աղջկան մը, որու մեծագոյն յանցանքը իր հօր զաւակը եղած ըլլալն է։ Հայր մը, իրեն տրուած տգեղ մակդիրին պատճառաւ, ամբողջ թաղեցիին կանխագատ վերաբերումներուն առարկայ կ'ըլլայ, իր եւ ընտանիքին ամբողջ կեանքը թունաւորուելով։

Բայց ասոնցմէ ա՛լ աւելի ընկերային խոր վէրքի մը վրայ կը ծանրանայ խնդիրը «Հայտըր ըիէհսիէ» եւ «Պիրինճի բէրիէ» վիպակներուն մէջ։ Առաջինը խորտակուած կեանքի մը, դժբախտ աղջկան մը, պատմութիւնն է։ Ան սկզբան չի ճշդեր պարկեշտութեան ճամբէն եւ ուժ կ'ունենայ զինով հայր մըն ալ ապրեցնելու, յագենալով աշխատութեամբ։ Բայց միւս կողմէ ծնողքը քաշքշելով իրենց աղջկան նուաստ արդիւնաւոր աշխատութեան մը տալ բերած ինքնալքումը, զայն կիսաշխարհիկ կեանքի մը անձնատուր ընելու պատճառ կ'ըլլան։ Այսպէս նորատի աղջկան կուսական անշէտ նոյնուած քնքոյշ. Շիշլիի ճամբան վրայ կառքի մը մէջէն արձակուած, հրաւիրողի, անպատկառ ակնարկներու փոխուած են ալ եւս։

Երկրորդին՝ Ալթն ալ Նախորդին բոլորովին հակառակը, արդէն ինկածի մը վերականգնումը յուսալ կուտայ մեզի հեղինակը։ Առաջին առարուածը մը ատեն պատմուած կեանքն է սա Ֆրանսուհիի մը, որ ի խնդիր ուսման, Բարիզի մայթերուն վրայ նետուած՝ օր մը զինքը օտարական երիտասարդի մը գիրկը կը գտնէ։ Իբր թանկագին խաղալիկ մը, ախտահարը իրմով բաւական զուարճանալէ եւ ծննդավայրին մէջ զայն ցուցադրելէ յետոյ, օր մըն ալ կը ձանձրանայ եւ լքելով իր սիրուհին, ուրիշի մը հետ ուրիշ տեղ մը կ'երթայ՝ նոյն խաղը նորէն սկսելու համար։ Իմթախաստար՝ կեանքը չատ հաղուապէս պատահարով մը՝ բոլորովին չարաշկանած այդ աղջիկը, ակամայ մերժուած տղմէն դուրս հանելու համար, ձեռք մը կ'երկարէ, եւ ասիկա ենթադրել կուտայ մեզ՝ թէ այս կարգի էակներն ալ երբեմն իրենց կեանքին աւելի լաւ երկրորդ մէկ արարուածը ունենալէ բոլորովին զուրկ չեն։

«Բագստան ավսէր» եւ «Զէօլ գըզը» երկու զուտ բանաստեղծական կտորներ են եւ իբր այն՝ առանց բովանդակութեան վրայ ընդհանուր գաղափար մը տալ, չնտանք, դժուար է։ Պարախանըէսի վերադարձին, դեռատի աղջիկ մը վարդագոյն երազ մը կը տեսնէ եւ անդին Անապատի աղջիկը կարօտախտէ կը բռնուի։ Ահա նիւթերը, բայց ա՛յնչափ լաւ նկարագրուած, ա՛յնչափ նրբին ու վառ երգ գծերով արտայայտուած են, որ միայն անոնք պիտի կրնային բաւել գրողի մը առաջնակարգ բանաստեղծ անունը տալու։

Հիմա կը մնայ մեզ մէկ վիպակ միայն, ամէնէն մեծը եւ գլուխ գործոց մը, «Միօ սիէօ Բանկրու (պաղլավ) կ'ալմէ որ զայն քիչ մը աւելի մանրամասնօրէն ցուցադրենք։ Բնութեան մեծագոյն գեղեցմին ենթակայ, չափազանց տգեղ տղեկ մը, որ մանկական տարիքէն իսկ կը ըզգայ անոր ամբողջ անհեթեթութիւնը։ Ծընողքը, իր աչքին առջեւ իսկ, դրացի մանկիկներ կը սիրէ, մինչդեռ անոնցմէ համբոյր մը ընդունիլը, չի յիշեր ինք։ Բա՛նի մեծնայ, զգեստը աւելի կը չեղտուի։ Դպրոցը՝ իր ընկերներուն խաղալիկն է. անոնց չար ու կծու ծաղրանքներուն ենթական. ո եւ է տղայական զբօսանքներու չի մասնակցիր, ամէնէն կ'անտեսուի, կը ծաղրուի։ Զինքը ամէն տեսակ տգեղ անուններ կ'որակեն եւ վերջապէս Բանկրուն կը մնայ, որովհետեւ անիկա յարմարագոյնը կը թափի ամէնուն ու նո՛յնիսկ իրեն, եւ ահա ամէնուն դէմ ատելութիւն մը կը ծնի ներսի դին։ Ա՛լ դպրոց երթալ չուզեր, կը փախչի հօրենական տունէն եւ դիպուածաւ թատրոնի մը դրան առջեւ խեղկատակ մը կը տեսնէ ու այն վայրկեանին իսկ իր բաղդը կ'որոշէ։ Խեղկատակ մը պիտի ըլլար ինքն ալ. իրեն համար ուզուած դէմքը պիտի չինէր, ամբողջ պիտի զուարճացընէր, պիտի ծափահարուէր անկէ եւ այսպէսով վրէժը պիտի առնէր։ Ինչ նեղութիւններ կը քաշէ. բայց վերջապէս կը յաջողի կատարեալ արուեստագէտ է ինք, ա՛յնչափ բնական եւ այլազան դիմակներ ունի եւ ա՛յնչափ լաւ կը կատարէ իր դերը, նոյն իսկ ըլլայ սիրահարի, կամ տապետի։ Բայց ինքը չատ լաւ գիտէ թէ ժողովուրդը որ կը գնահատէ արուեստագէտը, կիները որ կը սիրեն իր մէջ սիրահարի սիրուն ու չնորհալի դէմքն ու կերպերը, անբացատրելի զզուանք մը պիտի զգային՝ ի տես իր բուն դէմքին՝ ճշմարիտ Բանկրուին։ Ու այս մտածմամբ ինչե՜ր չէր տար՝ ամբողջ կեանքը բեմի վրայ անցընել կ'արենալու համար։

Այդ ամէնէն անտարբերուած տգեղ դէմքը ո՛չ ոք սիրած է, զգալով տար բոլոր ծաղրելիութիւնը։ Եւ սակայն սէրը պայման չի ճանչնար. օր մըն ալ կը սիրէ աղջիկ մը, որու իբր արուեստագիտուհի՝ բաղդը չինուած է. եւ խեղկատակսիրահարի դիմակին տակ, եթէ նէ տաք վերաբերումով մը կը սեղմէ ձեռքը, կը խորչի սակայն ճշմարիտ Բանկրուէն եւ սա ամէն ժամանակէ աւելի կը զգայ բընութեան մէկ մխատութեան ցաւալի արդիւնքը։

Գիշեր մը, սակայն, նախանձոտ, կատաղի, բոլորովին կրքին անձնատուր՝ կը դիմէ անոր սենեակը, կը խոստովանէ դուռը։ Տասնըվեց տարեկան աղջիկը կը գոչէ, զայն իր մօտ տեսնելով, կը սոսկայ ու կը մարի։ Բանկրուն զայն գըրկին մէջ առած՝ թատրոնի բոլոր յարկերէն վեր կ'ելլէ մինչեւ վերջինը, ու հոն պատուհանի մը առջեւ կանգնած, լուսնի լուսով սոսկալի մտածումներ կ'ունենայ։ Բոլոր մարդկութեան, բնութեան դէմ ունեցած ատելութիւնը, վրէժը այդ ակեր արարածէն կ'ուզէ առնել. կը զգայ բոլոր կեղծիքը արուեստագէտի մխիթարութեան, ու իբր ճըշմարիտ, վայրագ Բանկրու մը, մէկ հարուածով վարը անդունդը գլորել կ'ուզէ խեղճ աղջիկը։ Բայց ո՛չ. այդ աղջիկը յանցանք մը չունի, եթէ ինք տգեղ է չփրթուելու աստիճան. յանցաւորը, յանցաւորը... ու հոն Բանկրուն՝ լուսնի ծաղրածու լոյսին տակ՝ այդ դիակնատիպ աղջկան առջեւ, կեանքին մէջ առաջին մխիթարութիւնը կ'ունենայ. կու լայ...

ՊԱՐԷՏ

ԱՆԽՈՐՀՈՒՐԴ ԱՌԱՋԱՐԿ ՄԸ

Լուվիզանի միքրոպներուն անհուն չնահատակութիւնները չատ լաւ կը յիշեն մեր բժիշկները։ Ուստի իրենց լուրջ ուշադրութեանը կը յանձնեմ այս տողերը։ Տեղական թերթի մը մէջ սա յայտարարութիւնը ըրած էր մէկը. «Մեր հարուստները հիւանդանոցի համար տրամադրած դրամին աշխատանոց մը չինելու յատկացնեն»։ Ի՞նչ է այդ աշխատանոցը, հիւանդանոցին կից եւ կամ քիչ մը հեռուն խաղաղարդարան մը (տապախանէ)։ Բայց կարելի՞ է դիմանալ այսպիսի աշխատանոցներու նողկալի մթնոլորտին մէջ, մանաւանդ հիմա, երբ չահագիտական տեսակէտով չատ կղկղանք կը գործածուի։ Անոր հետեւանքով — երբ մանաւանդ Հիւանդանոցին կից չինուի, ճանճերին անոնց եւ չատ կղկղանքի հետ սաէպ չփուումէն տեսակ տեսակ ազեաց հիւանդութիւններ եւ երեքորդներ անպակաս պիտի ըլլան հոն աշխատողներու մէջ։

Ու այս կէտը նկատի չառնելով կ'առաջարկուի աշխատցնել այդ աշխատանոցին մէջ, ո՛վ գիտէ ինչ ամէնայրնչին վարձատրութիւնով մը։ Իրաւ, արհեստ մը արհամարհելի չէ երբեք, սակայն որքի մը, մանաւանդ մէկ կողմէն ուսմունքով պարապողի մը համար՝ անպատշաճ է։ Օրինակի համար, ուսանողը պիտի երթայ առաւօտուց իր աշխատանոցը, եւ փոշիներ հոտը վրան, գրասեղանին առջեւ պիտի բազմի, քիչ մը ուսման պայմար հայթայթելու համար։ Կարելի է ասիկա, բայց որբերը մէջ չխառնենք, վասնզի եղածները իրենց մասնաւոր արհեստները ունին։ Աշխատինք որ մեր որբերը գեղեցիկ արհեստներ սովրին, ինչ որ հաճոյքին միայն պատիւ կրնայ բերել։ Գալով չահին, ո՛ւր որ ալ չինուի այդ աշխատանոցը, գոյութիւնը տարակուսելի է. արդէն այդ գործը առաջարկող մարդն իսկ կը խոստովանի թէ կը բաւականանայ իր ապրուստը հանելով։ Այս տեսակ ձեռնարկութեան մը արտադրած ո՛ր ատրճանի չահը կամ խաղար մեծար էլիկիչէնիրցիք տնտեսական փորձառութիւնով չատ լաւ գիտեն։

Մ. Փ.

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

Ընդհանուր կացութիւնը. — Միջնորդութեան զրոյցներ. — Անգլիա եւ Ֆրանսա. — Վերջին ճակատամարտները. — Մանարով ծովակալին ծրագիրը. — Նիու-Չուանկ. — Ռուսիոյ մէջ — զանազան լուրեր.

Բարիզ, 15 մարտ. — Բաւրաթերթին զօրավարը ճամբայ ելած ըլլալով, չի յուսացուիր որ քանի օրէ առաջ զինուորական կարեւոր լուրեր հրատարակուին։ Ուրեմն նորէն դիւանագիտական լուրերն են որ կարեւորութիւն կը ստանան։ Այդ պատճառով է որ այս առաւօտ հեռագիրները յայտնութիւններու առատ հունձք մը կը բերեն։ Նախ կայ գերմանական աղբիւրէ հաղորդուած լուր մը՝ ծանուցանող թէ այս միջոցիս իսկ փութով կարծիքի փոխանակութիւններ կը կատարուին քանի մը կառավարութեանց միջեւ՝ քննել ը համար թէ ո՛ր աստիճան կրնայ յաջողիլ միջնորդութեան առաջարկութիւն մը Ռուսիոյ եւ Ճապոնի միջեւ։ Կ'ըսուի նաեւ թէ Բարիզի, Լոնտոնի եւ Ուաշինկթընի դահլիճները բոլորովին պատրաստ են իրենց բարեկամական աջակցութիւնը նուիրելու։ Միթէ հա՞րկ է կրկնել որ այս միջոցիս այդ տեսակ խընդիր մը չկայ։ Աւստրիկ այդ մասին ռուսական տեսակէտը որ այս տուաւ յայտարարուեցաւ պաշտօնական աղբիւրէ.

«Հաւանական չերեւար որ այս միջոցիս խորհուի միջնորդութիւն մը առաջարկելու։ Աւելի անհաւանական պիտի ըլլայ որ Ռուսերուն կողմէ կարելի ըլլայ ընդունուիլ։ Ռուսիա պատերազմ չուզեց, նախայարձակ չեղաւ. բայց հիմա որ պատերազմը սկսուած է Ռուսիա մինչեւ վերջը առաջ պիտի տանի։ Ռուսիա ամիս մը առաջ անհագին Ջանքի մը ձեռնարկեց։ Այդ ջանքը պիտի չկորսուի։ Ռուսիա այն ատեն միայն պիտի կենայ երբ անկարելի

—(1)—

''ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի ԳՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ՏԻԿԻՆ ՔՐԻԶԱՆԹԷՄ

Հեղինակ ԲԻԷՐ ԼՈԹԻ — Թարգմանիչ Տ. Ս. ՇԱԼՃԵԱՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ

Ծովու վրայ, առաւօտեան ժամը երկուքին տասնները, խաղաղ զինքերով մը, լուսազարդ երկինքի մը տակ։

Իվ քովս կը կենար կամրջակին վրայ, ու կը խօսակցէինք երկուքնուս համար ալ բացարձակապէս անծանօթ եղող այն երկրին վրայ, ուր այս անգամ մեզ կ'առաջնորդէին մեր ճակատագրին արկածները։ Յաջորդ օրը ցամաք պիտի ելլէինք. այս յայսով կ'ուրախանայինք եւ հազարումէկ ծրագիրներ կը կազմէինք։

— Ես, կ'ըսէի, հասնելուս պէս, կ'ամուսնանամ...։

— Ահ, ըրաւ Իվ, իր համարձակ եւ բանի մը վրայ չզարմացող մարդու ձեւովը։

— Այո՛, դեղնամորթ, սեւահեր եւ կատուի աչքեր ունեցող փոքրիկ կնոջ մը հետ։ Անշուշտ սիրունը պիտի ընտրեմ։ Պէտք է որ պուպրիկէ մը աւելի մեծ չըլլայ ան։ Դուն մեր տան մէջ սենեակ մը պիտի ունենաս։ Այս զործը տեղի պիտի ունենայ թղթաչէն տան մը մէջ, բոլորովին սաւերախիտ, կանանչ պարտէզներու միջեւ։ Կ'ուզեմ որ ամէն ինչ ծաղկած ըլլայ շուրջը, ծաղիկներու մէջ պիտի ընակինք եւ ամէն առտու մեր ընակարանը պիտի ողողեն փունջերով, այնպիսի՛ փունջերով, որոնց նմանը բնաւ չես տեսած...։

Իվ հիմա չահագրգռուիլ կը թուէր այս ընտանեկան ծրագրով։ Մնաց որ նո՛յնքան վստահութեամբ մտիկ պիտի ընէր ինծի, եթէ ըսէի իրեն թէ նպատակ ունէի այն երկրին քուրմերուն քով աւուր պատշաճի քարոզներ խօսելու, կամ թէ ամուսնանալու կղզիներէն մէկուն դշխոյին հետ, եւ անոր հետ փակուելու դիւթիչ լճակի մը մէջտեղ, զմրխտագոյն քարերէ չինուած տան մը մէջ։

Այսուհանդերձ, հաստատապէս որոշած էի ինքնին, ապրելու այդպիսի կեանքով մը՝ զոր իրեն կը պարզէի։ Իրա՛ւ որ, ալ ձանձրոյթէս, առանձնութենէս քիչ քիչ մղուած էի երեւակայելու եւ փափաքելու այս ամուսնութեան։ Ու յետոյ մանաւանդ, քիչ մը ցամաքի վրայ ապրիլ, սաւերախիտ անկիւն մը, ծառերու ու ծաղիկներու միջեւ, ո՛րքան յանկուցիչ էր աս՝ մեր կեանքի այն երկա՛ր ամիսներէն յետոյ՝ զորս կորսնցուցինք Բէօզատօօի տակ, ակնտարբեր, անդալար, անպտուղ եւ անառակ կղզիներուն մէջ՝ որոնք Չինու եւ ամէսուն ժամանակաւորութիւնն ունին։

Լայնութեան աստիճանին տակ չա՛տ ճամբորդած էինք, մեր նաւին չինական հնոցէն դուրս ելլելէն ի վեր, եւ մեր երկինքին համաստեղութիւնները տարօրէն փոխուած էին։ Հարաւային Արջը անեւրեւութացած էր միւս լուսաւորներուն հետ, Մեծ Արջը դէպ ի զենիթը բարձրացած էր, եւ հիմա գրեթէ ա՛յնքան բարձր էր՝ ո՛րքան Միտասայի երկինքին վրայ։ Արդէն այն գիշեր մեր չնչած զով օդը կը հանգչեցնէր ու հեշտութեամբ կ'օգնէր մեզ, յիշեցնելով մեզի երբեմնի պահակութեան այն գիշերները՝ զորս ամառը անցուցած էինք պըրդոն ծովափունքին մօտ...։

Եւ սակայն, ի՜նչ հեռաւորութեան մէջ էինք հիմա այն ընտանի ծովեզերքէն, ի՜նչ անհուն միջոց...։

Ա.

Արշալոյսի անդրանիկ ցոլքերուն մէջէն նշմարեցինք Ճափոնը։

Ճիշդ նախատեսուած ժամուն երեւցաւ ան, տակաւին հեռաւոր, որոշ մէկ կէտին վրայ այն ծովուն որ, ա՛յնքան օրեր չարունակ, դատարկ ընդարձակութիւնն եղած էր։

Նախ չարք մը վարդագոյն կատարներ (Ծանկայի արշիպեղագոսը, արեւմտեագիր)։ Բայց անոնցմէ անդին, հորիզոնին ամբողջ երկայնքը, ընդհանուր մթնոլորտին մէջ ծանրութիւն մը նշմարուեցաւ, ջուրերուն վրայ ճնշող մեծ քօղի մը նման. ա՛ն էր իրական Ճափոնը, եւ տակաւ այն տեսակ մը անորոշ մեծ ամպին մէջէն յստակօրէն կտրտուեցան բոլորովին դիմաւոր սաւերաձեւեր, որոնք Նակազաքիի լեռներն էին։

Ըմբռատ ծով մը կար, զով եւ ուժգին քամի մը՝ որ հետզհետէ կը սաստկանար, իբր թէ այդ երկիրը իր բոլոր ուժով կը փչէր մեզի դէմ, իրմէ հեռացնելու համար մեզ։ Ծովը նաւուն չուանները եւ նաւուն ամբողջ կը ցնցուէին ու կը չառաչէին։

Բ.

Իրիկուան ժամը երեքին ատենները, բոլոր այն հեռաւոր առարկաները մօտեցած էին, իրենց ժայռուտ լեռներուն կամ դալարախիտ մացառուտքին ներքեւ մեզ ճնշելու չափ մօտեցած։

Ու հիմա տեսակ մը սաւերոտ հըրըանցքի մը մէջ կը գտնուէինք, խիստ բարձրաբերձ լեռներու կրկնակ չարքի մը միջեւ, որոնք համաչափ այլանդակութեամբ մը իրարու կը յաջորդէին չփոթանք գեղեցիկ, բայց ո՛չ բնական կերպով նկարուած հեռանկար դրուագներու նման։ Կարծես թէ այդ Ճափոնը հրապուրիչ պատուանդքի մը մէջէն մեր դէմը կը բացուէր, թոյլ տալով որ մինչեւ իր սիրտը թափանցէինք։

Այս երկարաձիգ ու տարօրինակ ծովակերձէն յետոյ՝ անշուշտ Նակազաքին ըլլալու էր, զոր սակայն տակաւին չէինք տեսներ։ Ամէն ինչ հիանալի կերպով դալարուէտ էր։ Բաց ծովուն սաստկաշունչ քամին, յանկարծ ինկած ու տկարացած, տեղի տուած էր խաղաղութեան. օդը, խիստ տաքցած, ծաղիկներու բոյրով լեցուած էր։ Ու այդ հովտին մէջ, ճպուռներու զարմանալի նուագածութիւն մը տեղի կ'ունենար. անոնք մէկ ափունքէն միւսը իրարու կը պատասխանէին, բոլոր այդ լեռները անոնց անթիւ ժամանքներէն կը հնչէին, ամբողջ այդ երկիրը կ'արձագանգէր բիւրեղի անհընդհատ թրթռումի մը նման։ Մեր անցքին մէջ գրեթէ կը չփուէինք ալ յանդակ նաւերու համախմբումի մը՝ որոնք մեղմիւ կը սահէին անզգալի զեփիւռներէ մղուելով. հազիւ խորշոմած ջուրերուն վրայ անոնց սահումը չէր լսուեր. իրենց սպիտակ առագաստները, հորիզոնական ձողերու վրայ պրկուած, մեղկօրէն կը կախուէին հազարումէկ ծալքեր ունեցող պատուհաններու նման. անոնց խճողազարդ խելքը դղեակներու նման կը ցցուէին միջին դարու նաւերուն յետոյքին ձեւով։ Այս լեռնալէն պարիսպներու հեծ կանանչութեան միջեւ ձիւնի պայծառ սպիտակութիւնն ունէին անոնք։

(Շարունակելի)

ընէ այդ տեսակ յարձակումի մը կրկնութիւնը »

Ողջմտութիւնը միայն բաւական էր ցոյց տալու թէ այդ էր Ռուսերուն կարծիքը։ Սակայն ողջմտութիւնը նաեւ թոյլ կու տար միւս կառավարութեանց՝ գուշակելու թէ այդպէս պիտի ըլլար։ Ուստի այդ վերջիններէն եւ ոչ մէկը կրնայ լրջօրէն խորհիլ միջնորդութիւն մը առաջարկել, երբ խնդիրը այս վիճակին մէջ է։ Ամէն պարագայի մէջ հարկ չկայ ըսելու որ Բարիզի մէջ ատոր վրայ չի խորհուիր։ Ճարոններուն գալով, հակառակ Լոնտոնի ճարոնական դեսպանին վերագրուած կարգ մը խօսքերու, եւ հակառակ այն յաւակնութեան զոր պատճառեցին հինգ շաբթուան իրենց աշխատութեան չնչին արդիւնքները, կարելի չէ կարծել որ անոնք մտածեն թէ երրորդ մը միջամտէ իրենց եւ իրենց հակառակորդին միջեւ։ Մնաց որ գիտեն ալ թէ այդ միջամտութիւնը արդիւնք պիտի չունենայ։ Ռուսերը հանդարտութեամբ առաջ կը տանին իրենց պատրաստութիւնները։ Ամէն ոք կը հաստատէ թէ կատարեալ վստահութիւն ունին պատերազմին ելքին վրայ։ Այդ վստահութեան ապացոյցը տուին արդէն, երբ յայտարարեցին թէ կ'ուզեն որ այդ պատերազմը մենամարտ մը միայն ըլլայ։ Ռուսերը զբաղեցնողը ոչ թէ զինուորական, այլ դիւանագիտական խնդիրն է։ Ուզածնին այն չէ որ կռիւի պահուն ուրիշներ իրենց օգնութեան հասնին։ Ռուսերուն ուզածը այն է որ պատերազմէն ետքը ոչ ոք կանգնի իրենց դէմ՝ այսինքն թէ կ'ուզեն որ իրենց եւ իրենց հակառակորդին միայն թող տրուի հաշտութիւնը կնքելու, ինչպէս թող պիտի տրուի որ երկուքը միայն կռուին։ Քուրոբաթքին զօրավարին սա խօսքերը կը վերագրուին.

« Բնաւ պիտի չընդունինք որ Անգլիա միջամտէ՝ թող չտալու մեզի օգտուիլ այնքան սուղ գնուած յաղթութենէն։»

Կարելի չէ որ Քուրոբաթքին զօրավարը բառ առ բառ այդ տեսակ խօսք մը ըրած ըլլայ, բայց սա ստոյգ է որ Ռուսիոյ մէջ շատ կը զբաղին այդ հարցով։ Նոյն իսկ կ'ըսուի թէ այդ պատճառով Բեդերսպուրկի մէջ գոհունակութիւն կը պատճառեն Անգլիոյ ու Ֆրանսայի բարւոք յարաբերութիւնները. վասն զի այնպէս կը նկատուի թէ երբ կարգադրութեան ժամը հասնի, այդ բարւոք յարաբերութիւնները կարելի է որ օգտակար ըլլան ռուսական շահերուն։ Այս պարագան կ'առաջնորդէ վերը յիշուած յայտնութեանց երկրորդին, վասն զի այդ յայտնութիւնը ուղղակի անգլեւֆրանսական յարաբերութեանց կը վերաբերի։ Քանի մը շաբաթէն, կարելի է քանի քանի մը օրէն, կ'ըսուի, երկու երկիրներուն միջեւ առկախ մնացած գաղթային խնդիրներու ամբողջութիւնը կամ մէկ մասը կարգադրող համաձայնութիւն մը պիտի գոյանայ Անգլիոյ ու Ֆրանսայի միջեւ։ Այդ լուրէն, այս կերպով ներկայացուած, շատ կամ շատ քիչ բան կը հասկցուի։ Շատ քիչ, վասն զի այնպէս ցոյց կու տայ թէ անգլեւֆրանսական այդ բանակցութիւնները նոր թուական մը կը վերաբերին։ Արդ, ութ ամիսէ ի վեր է որ Բարիզի ու Լոնտոնի միջեւ կը խօսակցին։ Պ. Տէլքասէ եւ Լորտ Լանստաուն այդ խօսակցութեան ձեռնարկեցին այն միջոցին երբ Պ. Լուպէ Լոնտոն ուղեւորեցաւ։ Նոյն խօսակցութիւնները մինչեւ հիմա գրեթէ անընդհատ շարունակուեցան։ Հիմա մօտերս մէկ կամ մէկէ աւելի կարգադրութեանց պիտի յանգի՞ թէ ոչ։ Առ այժմ շատ դժուար է գիտնալ եւ սա գլխաւոր պատճառին համար թէ խօսակցութիւնը կատարողներն իսկ լաւ չեն գիտեր։ Հետեւաբար կանխահաս է մտածուած դաշնագրութեանց վրայ խօսիլ։ Ամէն պարագայի մէջ էական պայմանը այն է որ այդ տեսակ լուր մը Մանշի երկու եզերքները հաւանական ու բաղձալի ըլլայ։ Երեք կամ չորս տարի առաջ այսպէս պիտի չըլլար։ Այդ տարբերութիւնը ցոյց կու տայ կտրուած ճամբան, ո՛չ Անգլիոյ, ո՛չ Ֆրանսայի եւ ոչ ալ Ռուսիոյ մէջ չկայ մէկը որ ցաւի այդ փոփոխութեան համար։»

Թոքիօ.— Շոգենաւ մը, ուր կը գտնուէին մարտ 10ի ճակատամարտին առեն վիրաւորուած նաւազներ եւ ինը մեռելներ, Սասէհօ ժամանեց։ Ատոնց շատերը մասնակցած են Բորթ-Արթուրի առջեւ ռուսական եւ ճարոնական թորփիլանաւերուն միջեւ կատարուած ճակատամարտին։ Ողջ մնացողները միաձայն կը գովեն Ռուսերուն դիւցազնական ընթացքը ճակատամարտին առեն. նաեւ սպաչ կը պատմեն Ճարոնցի նաւազի մը եւ ռուսական Սթերեկուշչի Թորփիլահալածին հրամանատարին միջեւ կատարուած կռիւը.— Երբ ճարոնական թորփիլահալածները շրջապատեցին ռուսական Թորփիլահալածը, ճարոնցի նաւազ մը ցատկեց Սթերեկուշչիի մէջ եւ դէմ առ դէմ գտնուեցաւ ռուս հրամանատարին հետ որ իր խցիկէն դուրս կ'ելլէր։ Երկուքն ալ իրարու վրայ յարձակեցան կատաղութեամբ։ Ճարոնը իր դանակով ռուսկալի հարուած մը տուաւ հրամանատարին գլխուն եւ զայն գետինը տապալեց։ Այս վերջինը փորձեց ոտք ելլել, բայց ճարոն նաւազը ոտքի հարուածով մը ծովը նետեց ռուս հրամանատարը որ խեղդուեցաւ։ Ճարոնները կը յայտարարեն թէ քանի մեռելներ կային ռուսական երկու Թորփիլահալածներուն մէջ։ Կ'ըսեն նաեւ թէ Բաչումի Թորփիլահալածին հետ Մինամիղավա ճարտարագէտին մահուան լուրը կանխահաս է, սակայն վիրաւորը ծանր վիճակի մէջ կը գտնուի։ Ճարոններուն մեռելները ցամաք հանուեցան եւ թնդանօթի սայլերու վրայ դրուելով բանակատեղը տարուեցան։

— Զրոյց կայ թէ, մարտ 10ի յարձակումէն ետքը, ռուսական նաւատորմը հեռացեր է Բորթ-Արթուրէն Վլատիվոսթոք երթալու համար։ Կ'ըսուի թէ Ճարոնները վերջերս հետազօտութիւն մը կատարելով ռուսական մարտանաւերը չեն տեսեր։ Դիտել կը տրուի որ Վլատիվոսթոք ամէնէն խոշոր նաւերը պարունակելու չափ մեծ աւազաններ ունի, թէ Բորթ-Արթուրի նաւատորմը հոն պիտի միանայ յածանաւակներու նաւաբաժնին եւ թէ զօրաւոր խարիսխ մը պիտի ունենայ՝ ցամաքային ամրութիւններով զօրացած։ Ճարոնները սա գաղափարը կը տարածեն թէ Վլատիվոսթոքի մէջ այդ միացումը յաջողելու հնարաւորութիւններ պիտի ունենայ, մինչդեռ Բորթ-Արթուր մնալէն կարելի չէ արդիւնք մը ձեռք բերել։ Թոկօ ծովակալը կը գործէ իր վեց զրահաւորներու միացած ուժովը եւ չուզեր զայն բաժնելով վտանգի ենթարկուիլ։ Ռուսերը եթէ Վլատիվոսթոք երթալ փորձեն, կ'ըսուի թէ աւելի Քորէայի նեղուցէն պիտի անցնին քան թէ Ձաւկարուէն։

Ին-Քեու.— Ռուսիոյ հակառակորդները կ'ըսեն թէ Բորթ-Արթուրի եւ Նիու-Ջուանկի մէջ ռուս երեւելիները իմացեր են ռուս կառավարութեան մտադրութիւնը. որ է միշտ նահանջել, մինչեւ որ երեք հարիւր հազար հոգիէ բանակ մը կազմուի Ճարոններու վրայ յարձակելու համար։ Հաւանօրէն ուրիշ երկու հարիւր հազար հոգի ալ պէտք կայ՝ Չինացիները զսպելու համար։ Միեւնոյն հակառակորդները կը յարեն թէ տեղեակ են Մաքարով ծովակալին մտադրութեանց եւ հեգնական կամ նպատակաւոր հեռագիրներ կը ղրկեն Մ. Նահանգները եւ Անգլիա, յայտարարելով որ Մաքարով ծովակալը մտադիր է մեծ ընդհարում մը ընել եւ անպատճառ տկարացնել ճարոնական նաւատորմը, իր պատերազմելով անոր դէմ. թէեւ Պալլատա, Սեզարեւիչ ու Ռեթվիզան մինչեւ վեց ամիս եւ նոյնիսկ մինչեւ մէկ տարի պիտի չկրնան նորոգուիլ։ Այսու հանդերձ ստոյգ տեղեկութիւն մը չկայ Նիու-Ջուանկի ու Ին-Քեուի մէջ։

— Արտաքին երեւոյթով անշան միջոցներ միայն ձեռք առնուած են՝ Նիու-Ջուանկը պաշտպանելու համար։ Քանի մը թնդանօթներ միայն զետեղուեցան։ Օտարականները այնպէս կը նկատեն թէ ո՛չ բնիկներու քաղաքը կարելի է պաշտպանել եւ ոչ ալ Եւրոպացիներուն բնակածը։ Լիոայի անցքը փակելն ալ անկարելի է, բայց եւ այնպէս օտար թնդանօթակիրներու քանի մը հրամանատարներ ռուսական իշխանութիւններէն տեղեկութիւն կ'ուզեն այդ վերջին պարագային համար Ճարոններու ժամանումէն առաջ, զոր ստոյգ նկատել կը կեղծեն։

— Մաքարով ծովակալը, հրամանագիր մը ուղղելով զինուորներուն, յայտարարեց թէ պէտք է խնայողութեամբ գործածել ամրոցներուն մէջ գտնուած խոշոր թնդանօթներուն ռազմամթերքները. միւս կողմէ ալ ծանոյց թէ ածուխի մասին խնայողութիւն ընելու հարկ չկայ։ Առաջին յանձնարարութենէն կը հասկցուի թէ ամրոցներուն մէջ ռազմամթերքներու քանակութիւնը շատ չէ։

— Չինական աղբիւրէ ելած զրոյցներու նայելով՝ Ճարոնները գրաւած են Բէնկ-Հուան-Չէնկը։ Ռուսերը Ին-Քէուի մէջ կը գնեն տրամադրելի բոլոր ուտելիքները, որոնք, սակայն, հազիւհազ հաղուագիւտ կ'ըլլան. Խազաղները հետզհետէ հետազօտութիւններ կը կատարեն Լիաոյի արեւմտեան կողմը՝ ութսուն քիլոմեթր հեռաւորութեամբ։

Բեդերսպուրկ.— Ութը օրէն պաշարման վիճակ պիտի հրատարակուի հոս։ Կը կարծուի թէ այդ միջոցը ձեռք պիտի առնուի մարտաւորներու եւ ռազմամթերքներու մեծ շարժումի մը համար որ կը պատրաստուի։ Ատկէ զատ իշխանութիւնները պիտի նկրտին հեռացնել օտարականներու կարգ մը դասակարգեր, որոնց ներկայութիւնը այնքան հաճելի չէ Բեդերսպուրկի մէջ, մանաւանդ անգլիական երեւոյթով ու ընթացքով լրտեսներ։ Պետրոսոնոր կ'ամրացուի։ Ռեվէլի մէջ միջոցներ ձեռք կ'առնուին՝ աւազանները թշնամական փորձերու դէմ պաշտպանելու։ Քանի մը ընդծովեայ շոգենաւեր, զանազան կտորներէ բաղկացած, Բորթ-Արթուր կը ղրկուին։ Շուէտի պատերազմական պատրաստութեան մասին, Շուէտի որ բնաւ նպաստաւոր չէ Ռուսիոյ հոս կ'ուզուի գիտնալ թէ Բեդերսպուրկի ճարոնական նախորդ դեսպան Պ. Քուրինօ ի՛նչ պաշտօն ունի Սթոքհոլմի մէջ։

— Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարը շատ ուրախ է այն պարագային համար, որով կը հերքուի Մ. Նահանգաց կարծեցեալ մէկ միջամտութիւնը՝ Նիու-Ջուանկի մէջ Ռուսիոյ կողմէ ձեռք առնուած պաշտպանողական միջոցներուն նկատմամբ։ Միանգամայն զարմացում կը պատճառէ շրջաբերութիւնը կարգ մը թշնամական զրոյցներու, որոնք երկու կամ երեք օր ետքը կը հերքուին։

— Վիեսոմոսթիի հրատարակած մասնաւոր հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ Բորթ-Արթուրի ռմբակոծումը մեծ վնասներ պատճառած է։

Քեօլն.— Քեօլնիշէ Զայթունկ Բեդերսպուրկէն հեռագիր մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանող թէ, տրուած հերքումներու հակառակ, ռուս ճարտարագէտներ պատրաստած են յատակագծերը նոր երկաթուղիի մը որ անդրսիպերիականը Բէքինի պիտի միացնէ, Բիլխութայէն, Ուրկայէն եւ Քալկանէն անցնելով։ Բաժանման գիծը Պայքալ լիճին արեւելեան կողմը պիտի գտնուի։ Ներկայ պատերազմը աւարտելուն պէս՝ այդ նոր գիծին շինութիւնները պիտի սկսին։

— Բելգրովին անհիմն է այն լուրը թէ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լամստորֆի կոմսը պիտի հրաժարի։ Կոմսը միշտ կը վայելէ կայսեր կատարեալ վստահութիւնը եւ մեծ եռանդով ու հեղինակութեամբ կը վարէ նոյն նախարարութիւնը։ Կարելի չէ ենթադրել որ ներկայ պարագաներու մէջ ուզէ պաշտօնէ քաշուիլ։

— Զէլինաքի զօրավարը հետեւեալը կը հեռագրէ մարտ 14 թուականով.— «Մեր հետազօտիչներուն խումբը մարտ 9ին Զին-Զօ-Կան գետին վրայ գտաւ թշնամիի զինուորական չորս կայան եւ անոնց ետին ալ հեծելազօրքերու խումբ մը։ Ճարոնցի հինգ հետազօտիչներ որոնք մեր խումբերէն մէկին կողմէ լարուած թակարդի մը մէջ ինկած էին, փախան մեռել մը թողլով. անոնց հետքին վրայ մէկ քանի փամփուշտներ, կապեր, եւայլն գտնուեցան։ Վի-Ջուի մէջ քաղաքական զինուորներու պետը հաւանեցաւ զէնքէ կեց ըլլալ եւ իր զինուորները ցրուել, զինեալ քսան հոգի միայն պահելով։ Մանչուրիոյ ժողովուրդը հանդարտ է։ Մարտ 12ի գիշերը թշնամի նաւեր, իրենց ելեկտրական շողարձակներով, լուսաւորեցին Իյլէն ծովածոցը եւ ծովեզերքը՝ Սէն-Սա-Ջէնի դիմացը։ Սոյն լուրերու նայելով, ճարոնական զինուորներ ցամաք ելած չեն։ Կէնդանէն աւելի դէպի հիւսիս Թիումէն գետին եզերքի բնակիչները նպաստաւոր են մեզի։»

Սեուլ.— Ճարոնցի սպաները երբ իրենց զինուորներուն կը յանձնեն բնակարանի տոմսակները, անոնց կը կարդան հրամաններ՝ պատուիրելով որ լաւ վարուին ժողովրդեան ամէն դասակարգերուն հետ թէ՛ բնիկ եւ թէ օտար։ Անսաստողները խստիւ կը պատժուին։ Շիտակը ըսելու համար ճարոնական զինուորներուն վիճակը շատ գոհացուցիչ է։

— Լրագրական թղթակիցներէն եւ ոչ մէկը տրտունջեց։

— Ճարոնական ամրոցէն զօրքերու ընդհանուր բանակեղէն Եամատ զօրավարը հինգ հազար զինուորներով կը շինէ Վիճու տանող երկաթուղին։

— Սէուլի ճարոնական դեսպանատան կցորդ Նօծու հազարապետը քորէական բանակին խորհրդական կարգուեցաւ։ Ճարոնցիները դիւրաւ պիտի կրնան լաւ զինուորներ ընել քորէական քանի հազար զօրքերը. վասն զի հիւսիսային Քորէացիները հաւմեալ ցեղ մը կը կազմեն։

— Երէկ առտու կատարուեցաւ Քորէայի մայր կայսրուհիին յուղարկաւորութիւնը։ Բոլոր օտար դեսպանները ներկայ գտնուեցան։ Օդը շատ լաւ էր։ Փողոցները լեցուած էին շրջակայ գիւղերէն փութացած ժողովրդեան սաստիկ բազմութեամբ մը։ Կայսրը ներկայ չէր։ Թաղումը այսօր պիտի կատարուի։

Նակազաքի.— Վլատիվոսթոքի ռմբակոծման մասնակցող յածանաւակները Սաղէքի ժամանեցին։ Ատոնց մէջ կան Իճումի, Շիբոզէ, Իվաթէ, Քազանի, Ազամա, եւ Իծումօ։ Այս վերջնոյն մէջ կը գտնուէր նաւաբաժնին հրամանատարը։ Ռուսական Էքաթերինոսլավ շոգենաւէն գերի ինկած սպաները կ'ըսեն թէ Բորթ-Արթուրէն Սասէհօ ժամներ են ճարոնական չորս յածանաւակներ՝ մեծապէս վնասուած, որոնց մէկին գլխաւոր կայմին մէկ մասը չկար։ Երկու փոխադրանաւեր ալ ժամներ են վիրաւորներով։

— Սասէհօյի գրաւմանց դատարանը օրինաւորապէս գրաւուած հռչակեց ռուսական Մանչուրիա շոգենաւը ու անոր բեռները, որոնք մեծ մասամբ Սէյլանի թէյէ կը բաղկանան։ Այդ շոգենաւին երկու հարիւր երեսուն նաւազները Շանկայ ուղեւորեցան Մէսամբրիի Սիանէյ շոգենաւով։

Թոքիօ.— Խորհրդարանին պաշտօնական բացումը հաւանօրէն մարտ 20ին պիտի կատարուի։ Պատերազմին վերաբերեալ ելմտական գործերը միայն նկատառութեան պիտի առնուին։ Քուէարկութիւն պիտի չկատարուի, վասն զի յառաջդիմական կուսակցութիւնը նախարարութեան հետ համաձայնած է ելմտական առաջարկութիւնները ընդունելու համար։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԷՆՆԱ, 18 մարտ.— Նիու-Ջուանկ փութով պաշտպանողական վիճակի մէջ կը դրուի Ճարոններու յարձակումին դէմ։

— Նիու-Ջուանկի նաւահանգիստին առջեւ ճարոնական մարտանաւեր տեսնուած են։

— Վլատիվոսթոքի ռուսական նաւաբաժինը դէպ ի Ռուսիա ճամբայ ելաւ Պալթիկի նաւաբաժնին միանալու եւ յետոյ վերադառնալու համար։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Իբրեւ փոխարինութիւն մը այն համակրութեան զոր Ռուսերը ժամանակին ցոյց տուին Թրանսվալի ժողովուրդին նկատմամբ, յիսուն Պոէրներ Սամարայէն ճամբայ ելեր են՝ իբրեւ կամաւոր Մայրաղայն Արեւելք երթալու։ Ֆրանսացի կամաւորները առնող կառախումբն ալ դէպ ի Մանչուրիա ճամբայ ելած է։

ԲԱՐԻԶ.— Թոկօ ծովակալը իր մարտանաւերը նորոգել տալու կը զբաղի։ Միւս կողմէ ալ պատրաստութիւն կը տեսնուի՝ Քորէա զինուոր ցամաք հանելու համար։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ.— Մաքարով ծովակալը, մարտանաւերու նորոգութիւնը փութով կատարել տալու համար, գիշեր ցերեկ աշխատցնել կու տայ Բորթ-Արթուրի նաւարաններուն բոլոր գործաւորները։ Ամրոցներու վնասուած տեղերն ալ մեծ փութով կը նորոգուին։ Ցամաքային ու ծովային զինուորները միշտ կազմ ու պատրաստ վիճակի մէջ են՝ թշնամիին դիմադրելու համար։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ռուսերը Բինկ-Եանկի մէջ ճարոնական երկու հարիւր զինուորներ սպաննեցին։

ԻՏԱԼԻԱ

Խորհրդարանին մէջ.— Արտաքին գործոց նախարարին յայտարարութիւնները.— Վենետիկի պատրիարքութիւնը։

Հռոմ, 15 մարտ.— Արտաքին գործոց նախարար Պ. Թիթթոնի իրեն եղած հարցապնդումներուն պատասխանելով, երէկ, Խորհրդարանին մէջ, բացատրութիւններ տուաւ Իտալիոյ ու Անգլիոյ գործակցութեան վրայ Սոմալիներու երկրին մէջ գործակցութիւն որ առաջ կու գայ ամէն քաղաքակիրթ ազգի կնքած դաշնագիրներէն ու ստանձնած յանձնառութիւններէն։ Յետոյ խօսելով Պէնատիրի վրայ զոր վարձած է Իտալիա, ըսաւ թէ բանակցութիւններ կը կատարուին, անոր վերջնական գնումի մասին. յարեց թէ նաեւ բանակցութիւններ կ'ըլլան Անգլիոյ հետ՝ մեթրոնոց մը ձեռք բերելու համար Քիսինեայի մէջ։ Նախարարը հաւաստեց թէ Իտալիա բնաւ մտադիր չէ իր ափրիկեան ստացուածքները լքելու։ Գալով գերութեան խնդիրին, Պ. Թիթթոնի ըսաւ թէ անիկա գոյութիւն չունի Պէնատիրի ծովեզերքին վրայ, իտալական նաւերու աչալուրջ հսկողութեան շնորհիւ։ Սակայն առտնին գերութիւնը միշտ կայ, թէեւ անհետանալու վրայ է ատիկա։ Ի վերջոյ նախարարը յայտարարեց թէ Պէնատիրի ընկերութիւնը եթէ երբեք հրաժարի իր առանձնաշնորհումէն ու իր յանձնառութիւնները չյարգէ, կառավարութիւնը պիտի վարանի գաղթավայրին վարչութեան հոգը ստանձնելու։

—Վենետիկի նոր Պատրիարքին անուանումը, կարեւոր բանակցութեանց առարկայ եղաւ Վատիկանի ու իտալական կառավարութեան միջեւ։ Նախ համաձայնութիւն գոյացուեցաւ մոնսէնեոր Սքալապրինիի անուան վրայ, որ Բիէզանցի եպիսկոպոսն է, շատ առաքինի եկեղեցական ու լաւ աչքով դիտուած արքունիքին մէջ։ Մոնսէնեոր Սքալապրինի մերժած ըլլալով, Պիոս Ժ. առաջարկեց եւ կառավարութիւնը ընդունեց մոնսէնեոր Քավալլարին, Վենետիկի նախկին ժողովրդապետը, որ իր անուանումէն քանի մը շաբաթ յետոյ Ֆիլատելֆիոյ եպիսկոպոս ձեռնադրուեցաւ, միեւնոյն ատեն անուանուելով Վենետիկի Պատրիարքութեան օգնական։ Այդ անուանումը ենթադրել տուած էր թէ Պապը միշտ իրեն պահել կ'ուզէ Վենետիկի Պատրիարքի տիտղոսը, բայց ընդհակառակն պիտի համոզուի ապա անպատեհութեանց, թէ՛ թեմին վարչութեան պատճառած դժուարութեանց եւ թէ այն փափուկ կացութեան համար, ուր պիտի գտնուէր իտալական կառավարութեան հանդէպ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Ժէզուիթներուն դէմ.— Խորհրդարանին մէջ.— Յանկարծական մեկնում.— Սաքսոնիոյ նախկին Լուիզ իշխանուհին։

Պերլին, 15 մարտ.— Հավասի գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Ժէզուիթներու դարձին առթիւ, գերման դաշնակից պետութիւնները, որոնք 1872ի օրէնքին երկրորդ հատուածին ջնջման դէմ քուէարկած էին Դաշնակցային Խորհուրդին մէջ, պաշտօնական յայտարարութիւններով կը պախարակեն կղերականութեան եղած այս զիջումը։ Ատոնք կը հաւաստեն թէ իրենց մասնաւոր օրէնքները ի գործ պիտի դնեն, Ժէզուիթներու բնակութիւնը արգիլելու համար։

— Խորհրդարանին մէջ, երէկ, վիճաբանութիւն պիտի կատարուէր պատերազմական ելմտացոյցին վրայ, բայց անոր ձեռնարկելէ առաջ, երեսփոխան մը, Պ. Շթուէպէլ խօսեցաւ Հերերոներու ընդվզումին վրայ, ուժ տալով հարաւ-արեւմտեան գերմանական Ափրիկէի կառավարչին խնդրանքին օգնական զօրքերու առաքման մասին։ Այդ երեսփոխանին կարծիքով, դաշնակից պետութիւնները համամիտ են ըմբոստութիւնը կարելի եղածին չափ շուտ վերջացնելու մասին, նախ երկրին արժանապատուութիւնը փրկելու եւ յետոյ անօգուտ արիւնհեղութեան մը առաջքը առնելու համար, որպէս զի ըմբոստութիւնը չտարածուի մօտակայ գաղթավայրերը։

—Օլտէնպուրկի Ֆրէտէրիք մեծ դուքսը յանկարծ Նիւ-Եորք մեկնեցաւ, առանց մէկուն իմաց տալու։ Կ'ըսուի թէ սրտի հիւանդութենէ կը տառապի եւ ջղային տագնապի մը միջոցին է որ մեկնելու որոշում տուած է։

— Սաքսոնիոյ նախկին Լուիզ իշխանուհին, որ ծանօթ դէպքերէն յետոյ Ուայթ կղզիին մէջ հաստատուած էր, մայիս 1ին պիտի մեկնի, Լինտաու երթալու համար, ուր Սաքսոնիոյ թագաւորը եւ իր ամուսինը՝ գահաժառանգ իշխանը հաւանած են որ իր զաւակները տեսնէ մերթ ընդ մերթ։

ԱՆԳԼԻԱ

Ընդծովեայ շոգենաւերու անյաջող փորձեր.— Պ. Չէմպրլէնի վերադարձը։

Լոնտոն, 15 մարտ.— Կալլէսի իշխանն ու իշխանուհին, երէկ, Բորթսմաութի մէջ ներկայ գտնուեցան նաւային ռազմափորձերու, որոնց մասնակցեցան երեք ընդծովեայ շոգենաւեր։ Զրոյց կը շրջի թէ, քննիչներու կարծիքով, այդ ընդծովեայ շոգենաւերը պատերազմելու անկարող վիճակի մը մատնուած են։ Այդ նաւերը ջուրին մէջ ընկղմած էին, մեծ մարտանաւ մը հարուածելու նպատակով, բայց յարձակումը այնքան դէշ պայմաններու մէջ կատարած էին որ կատարեալ անյաջողութիւն ունեցան, թէեւ անոնցմէ մէկը յաջողեր է, կ'ըսեն, թորփիլ նետել Թորփիլահալածի մը վրայ։

— Պ. Չէմպրլէն Եգիպտոսէն դարձաւ, ուր գացած էր քանի մը շաբաթուան համար։ Նոյնպէս իր հակառակորդը Տըվընշայրի դուքսը ի մօտոյ Մոն Թէ-Քարլոյէն պիտի դառնայ, ուր քանի մը օր հանգիստ ընելու գացած է։

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէս օրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով եւ ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը Կայս. Պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Գերմանիոյ դեսպանը, չորս հիւրեր ու առաջին թարգմանը, գերմանացի վեց սպաներ, Սպանիոյ դեսպանը ու առաջին թարգմանը, Մ. Նահանգաց դեսպանը, վեց հիւրեր եւ առաջին քարտուղարը ու առաջին թարգմանը, Պելճիքայի դեսպանը, երեք հիւրեր ու առաջին թարգմանը, հոլանտական դեսպանատան գործակատարը ու առաջին թարգմանը, Ռումանիոյ դեսպանատան գործակատարը ու առաջին թարգմանը, Օսմ. Պանքային ընդհանուր տնօրէն Պ. Տըֆֆէ ու օգնական Բանքիրի պէյ, Անատոլըի երկաթուղիին ընդհանուր տնօրէն Տոքթ. Զանտէր ու առեւտրական ճիւղին տնօրէն Բիրեօքու էֆ. եւ Բամպէրկէր փաշայ փեսան ու աղջիկը։ Հիւրանոցին առջեւի բարձրաւանդակին վրայ կը գտնուէին Աւկուսթա Վիքթորիա շոգենաւով Կ. Պոլիս եկած զբօսաշրջիկներ։ Ներկաներէն ոմանք արարողապետ Իպրահիմ պէյի եւ սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։ Բոլոր ներկաները պատուասիրուեցան թէյով եւ սիկառէթներով։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՋԵԿՈՒՑՈՒՄ.— «Երէկ ուրբաթ Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Գերմանիոյ դեսպան Պարոն Մարշալ ֆոն Պիպէրշթայն պատիւ ունեցաւ ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։»

ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ.— Այսօր, Մուհարրէմ 1, Հիճրէթի 1322 թուականին առաջին օրը, բոլոր նախարարները եւ կրօնական, քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարները Կայս. Պալատ երթալով իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։

— Եգիպտոսի Խտիվը, Մէքքէի Էմիրը, բոլոր կուսակալները, զօրաբանակաց հրամանատարները եւ օտար երկիրներու օսմ. դեսպանները շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղեցին Կայս. Պալատ։

— Հպատակ համայնքներու պետերը, դեսպանատանց առաջին թարգմանները եւ սեղանաւորական ու առեւտրական մեծ հաստատութեանց տնօրէնները Կայս. Պալատ երթալով իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին։

—Ելմտական նախարարութիւնը Կայս. Պալատ մատոյց Հիճրէթի նոր թուականին առթիւ պատրաստուած ոսկի ու արծաթ նոր դրամներ։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ Աւկուսթա Վիքթորիա շոգենաւով Կ. Պոլիս եկած զբօսաշրջիկներուն հետ գտնուող Գերմանացի զինուորական վեց սպաներ, երէկ, Կայս. Պալատան հիւրանոցէն դիտեցին Սէլամլըքի արարողութիւնը եւ յետոյ, Կայս. Իրատէի մը համաձայն, այցելեցին Կայս. Պալատան զօրանոցը, յանձնապահիկի գործարանը եւ Կայս. ասպատանը։

— Թէ՛ այդ սպաները եւ թէ նոյն շոգենաւով Կ. Պոլիս եկած գերմանացի զբօսաշրջիկները, այսօր, Կայս. Թիկնապահներու առաջնորդութեամբ այցելեցին Տօլմա Պաղչէի ու Պէյլէրպէյի պալատները, Թոփգափու պալատը եւ Կայս. Գանձարանը։

— Զբօսաշրջիկներէն ոմանք, երէկ, այցելեցին Պոլսոյ մեծ մզկիթները, նշանաւոր վայրերը, Եէնիչէրիներու ցուցահանդէսը եւ Սուլթան Ահմէտի հրապարակին վրայ Գերմանիոյ կայսեր ծախքով կառուցուած աղբիւրը։

ՀԱԼԷՊԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ.— Վեհ. Սուլ-

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (38)

ԲԻԷՐ ՄԱԷԼ

ՍԻՐՈՅ ԱՆՏԱՌԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԱՆՁԿՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Դ.

ԳԱՐՆԱՆ ԻՐԻԿՈՒՆ

— Աւա՜ղ, ըսաւ Իվօն հառաչագին, որուն աչքերը արցունքով լեցուեցան։ Իրաւ է որ հեռաւորութիւնը մեծ բան մը չէ։ Պուա-տ'Ամուրը միշտ հոս պիտի գտնուի, բայց անոր մէջ բնակողները՞։ Կամ աւելի ճիշդը ըսելով, ո՞վ պիտի ըլլան նոր բնակիչները։

Նորատի աղջիկը լուռ մնաց, գլխահակ։ Արտասուքները կը խեղդէին կոկորդը։ Ջղային տագնապը, որ քիչ մը առաջ շողոքրատ դարձուցած էր զինքը, արցունքներով կը վերջանար։

Սարսռալից, տիկին Ռէնկօ ու Մարի-Ժանն մասնակից կ'ըլլային այդ վիշտին։ Նախազգացած էին զայն, բայց բառ չէին գտներ, ո՛չ ցրելու այդ երկիւղները եւ ոչ ալ սփոփելու այդ վիշտը։

— Ինչ. խնդիրը մինչեւ հոս եկա՞ւ, գոչեց պառաւ Բարիզուհին, չկրնալով հաւատալ լսածներուն։ Վտանգը այդ աստիճան վերահա՞ս է։

Իվօն զսպելով իր հեծկլտուքները, հաստատ շեշտով մը ըսաւ.

— Այո՛, ազնիւ բարեկամուհիս։ Չեմ ուզեր վտանգը խոշորցնել ձեր աչքին, քանի որ ստոյգ ապացոյցը չունիմ մեր կործանումին։ Ասով հանդերձ, այդ կործանումը կատարեալ իրողութիւն մըն է։ Հայրս կանխատեսած էր, եւ նոյն իսկ աչքերը բաց մեռած էր այդ պատճառաւ։

Մարի-Ժանն չկրցաւ բացագանչութիւն մը զսպել։

— Օ՜հ, ապահովաբար, այդ սուրբ մարդը չէ որ կործանած է ձեզ։

— Պատճառը կ'անգիտանամ եւ կ'ուզեմ միշտ անգիտանալ, յարեց Իվօն։ Պատասխանատուութիւններ չեմ փնտռեր, որոնց ճշդումն ալ փոփոխութեան չպիտի ենթարկէ կացութիւնը։ Ինչ որ կ'ուզեմ ձեռք բերել, սա է, մօրս եւ իմ օրապահիկը ճարելու միջոցը գտնել։ Պէտք է որ այս նեղութեան պատճառած տառապանքներուն հաւասար տոկունութիւն մը ցոյց տամ։

—Սիրելի ու տարաբախտ զաւակս, չեմ ուզեր այդպիսի դժբախտութեան մը հաւատալ, հեծեց տիկին Ռէնկօ։ Անհնարին բան պիտի ըլլար։ Հոս իսկ ձեր դիրքը չտկելը լաւագոյն պիտի ըլլար։

—Իսկ եթէ անկարելի է։

—Ձեզի կը կրկնեմ թէ չեմ կրնար հաւատալ։ Ձերինին պէս հարստութիւն մը անկարելի է որ այսպէս փճանայ։ Կ'ընդունիմ որ կորուստներ ըրած ըլլաք, եւ ծանր կորուստներ։ Ամենուն գլխուն ալ կու գան տեսակ բաներ։ Ես որ հարուստ չեմ, ժամանակին դրամական կորուստներ ունեցած եմ, բայց տակաւ արգելք չեղաւ որ քիչ մը դրամ չժողվեմ, ծերութեան օրերուս համար։ Համոզուած եմ թէ աւելի մօտէն քննելով խնդիրը, պիտի կրնաք Պուա-տ'Ամուրը ձեռքէ չհանել։

Իվօն զգալապէս կը տառապէր։ Ալ եւս չէր արտասուեր, բայց անսահման վիշտ մը կը կարդացուէր դիմագծերուն վրայ։ Ճիգ մը ընելով ըսաւ.

—Ազնիւ բարեկամուհիս, այդ հարստութիւնը առերեւոյթ բան մըն է. Պուա-տ'Ամուրէ զատ բան մը չունինք։

—Լա՛ւ, բայց շէնքը ձեզի կը վերաբերի։

Ցաւագին լռութիւն մը տիրեց, երբ երեք կուրծքերը միատեսակ վշտով մը կը տրոփէին։

Վերջապէս, Իվօն խզեց այդ լռութիւնը։ Յուսահատական հառաչանք մը թող տուաւ բերնէն։

—Բայց այդ յետին մխիթարութիւնն ալ տրուած չէ մեզի։ Շէնքն ալ պարտամուրհակներով գրաւի տակ առնուած է պահանջատէրերուն կողմէ։

—Ա՜հ, պահանջատէրը ըսել կ'ուզէ՞ք, բացագանչեց Մարի-Ժանն, բռունցքները սեղմելով։ Որովհետեւ քանի մը հատ չեն անոնք, այլ մէկ հատ, միշտ միեւնոյն մարդը, գէշ ոգին ձեր... — վարանեցաւ հոս ու չշարունակեց խօսքը։

— Ձեր ընտանիքին, այս տան թշնամին, սա թշուառականը որ Պրիւլէ կը կոչուի, նօտարը։

Իվօն ոեւէ ժխտում չէր փորձած։ Ճակատը հակած էր տխրօրէն։ Մարի-Ժաննի անէծքները ճշմարտութեան արտայայտութիւնն էին իսկապէս։

Տիկին Ռէնկօ տեսակ մը անհամբերութեան մատնուած էր։ Ձեռքերը կը շարժէին, լեզուն բռնաւորուած էր փափուկ ու տրիպողական հարցումներով։

— Բայց... միջոց մը չկա՞յ այդ անիծեալ նօտարին ձեռքէն ազատելու համար, ըսաւ տիկին Ռէնկօ բարձրաձայն ու մէկ շունչով։

— Մէկ միջոց միայն կայ, այն է իր պահանջքը վճարել, պատասխանեց Իվօն տխրօրէն։

— Ո՞վ տանելիք ունի։

Դեռատի աղջկան ճակատը ծռեցաւ կուրծքին վրայ։ Սուղոդ շնչառութեամբ մը, շունչի մը պէս մրմնջեց.

— Կը վախնամ որ շատ ըլլայ։

Անկարելի էր այս մասին պնդել։ Կարգ մը անձկութիւններու թաքուն կերպով միայն օգնութիւն կ'ըլլայ։ Օրիորդ մը Քերհուարնի անձկութիւնն ալ այդ կարգին կը վերաբերէր։ Թո՛ղունք որ Իվօն չէր կրնար ճշգրիտ պատասխան մը տալ, նոյն ինքն տեղեկանալու համար, պէտք պիտի ունենար այդ պարտքերուն ծագումը փնտռելու, եւ հոն, շատ ապահով էր թէ միակ պատճառի մը պիտի հանդիպէր, այն է մօրը մեղապարտ ու խոլ շռայլութիւնները։

Ուստի մէկդի ձգելով այդ կնճռոտ նիւթը, խօսակցութեան սկիզբը յայտնած գաղափարին անդրադարձաւ։

(Շարունակելի)

թանը, գնահատելով Հալէպի կուսակալ Մէհմէտ պէյի հաւատարմական բարւոք ծառայութիւնները, բարեհաճեցաւ Իր կայս. բարեւները հաղորդել տալ անոր։

ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ. — Կայս. Պալատան առաջին քարտուղարը հեռագրեց Էնկիւրիի կուսակալ Ճէվատ պէյի թէ նահանգին պահեստի զինուորներուն համար հարկ եղած արխաներու եւ գուլպաներու մատակարարութեան մասին առած ջանքերը արժանացած են կայս. բարձր գոհունակութեան։

ՍՈՖԻԱՅԻ ԿԱՅՍ. ԳՈՄԻՍԷՐԸ. — Վեհ. Սուլթանը իմանալով Սոֆիայի կայս. գոմիսէր Ալի Ֆէրրուխ պէյի հիւանդութիւնը, բարեհաճեցաւ Իր կայս. բարեւները հաղորդել տալ եւ միանգամայն ողջութիւնը հարցնել։

— Ծանուցանեցաւ թէ Ալի Ֆէրրուխ պէյ Կ. Պոլիս պիտի գայ ապաքինման շրջանը անցընելու, սակայն Սաղաճ կ'իմանայ թէ Ն. Վսեմութիւնը պիտի կրնայ Սոֆիայի մէջ կատարելապէս բժշկուիլ, որով Կ. Պոլիս գալուն պէտք պիտի չմնայ։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ. — Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ յիսուն ոսկի շնորհել գեր-

[illegible]

— Կ. Պոլսոյ արմաւքներու հրապարակը հանդարտ է, վասն զի ապրանք ունեցողներուն պահանջած գիները չեն համապատասխաներ գնողներու առաջարկածներուն։ Օտար ալիւրներու ժամանումները կը շարունակուին եւ պատրաստի քանակութիւնը կ'աճի, փոխանակ պակսելու։

— Լիվըրբուլի մէջ ամէն օրը բաւական գինն էր մարտ–ապրիլի համար 8.24, յուլիս–օգոստոս՝ 8.00, օգոստոս–սեպտեմբեր՝ 7.75 եւ հոկտեմբեր–նոյեմբեր՝ 6.75։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ. — Կուրճիի Խամիրճի շոգենաւը 76 Գ. կարգին եւ 10 Բ. կարգի ուղեւորներով, անցեալ երեքշաբթի գիշեր եւրոպական ժամ 1ին Սոքըղի նաւահանգիստէն ճամբայ ելաւ դէպ ի Իզմիր, սակայն այդ միջոցին շոգենաւին եւ տին քարափին զարնուելով ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Այդ միջոցին փոթորիկ կար եւ յորդառատ անձրեւ կը տեղար։ Նաւապետը մնասէն տեղեկութիւն չունենալով ճամբան շարունակեց, բայց քանի վայրկեանի չափ երբ հեռացաւ, շոգենաւին եռեւի կող մէն ձայն մը լսեց. խոկային քննութիւն կատարելով հաստատեց թէ շոգենաւը մնասուած է. ուստի եւ դարձաւ եւ

[illegible]

ԱՃՈՒՐԴ

[illegible]

ԲԵՐԱՑԻ ՍՒՐՔԸ

[illegible]

ՏՈՒԹ Ս. ԹԻՐՔԵԱՆ

[illegible]

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը այս առաւօտ Կայս. Պալատ գնաց՝ Մուհարէմի առթիւ իր շնորհաւորութիւնները մատուցանելու յանուն կայս. Գահոյից։

— Իզմիրէն կը գրեն թէ Գաւառական Ժողովի կողմութենէն անմիջապէս վերջ՝ պիտի ձեռնարկուի Առաջնորդի ընտրութեան։ Իզմիրցիները կը փափաքին եղեր Դուրեան Սրբազանը ընտրել՝ եթէ վստահ ըլլան որ Դպրեվանքի վերատեսուչը չպիտի մերժէ։

— Կը յուսացուի որ մինչեւ Զատիկ հազարի հասնի Երուսաղէմի հայ ուխտաւորներուն թիւը, որ 550ի յանգած էր մինչեւ նախորդ շաբթուն։

— Վառնայի Տ. Սարգիս քահանան, տեղւոյն Օսմ. Առեւտրական Ներկայացուցչին հաղորդեր է Պուլկարիոյ Հայոց փափագը, որպէս զի իրենց Նորընտիր Առաջնորդը ժամ առաջ իր պաշտօնին գլուխը անցնի, խնդրելով որ գամիսէր պէյին հաղորդուի, եւ այս առթիւ բա-

[illegible]

րօնին վերաբացման մասին կարեւոր կարգադրութիւնները սահմանած եւ յայտագրած ըլլալով, Խորհուրդը արժան դատեց յանձնարարել որ գոհացում տրուի Թաղեցւոց։ Խորհուրդը զբաղեցաւ Նառլըգաբուի եւ Սկիւտար Ճեմարան վարժարանի նախորդ ուսուցչաց վերաբերեալ ինչ ինչ խնդիրներով։

ՎԱՂՈՒԱՆ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍԸ

Ազգ. Հիւանդանոցին ի նպաստ կազմակերպուած նուագահանդէսը տեղի կ'ունենայ վաղը՝ կիրակի, Բողոքական Վսեմ. Ռըզվան փաշայի հովանաւորութեամբ, Թէփէ-Պաշըի Թոզլաբեանական Թատրոնին մէջ։

Սոյն երաժշտական ցերեկոյթին մասնակցող արուեստագէտներն են՝ մաէսդրո Նովարի նուագախումբը, Օր. Է. Սթամպօլլեան եւ Պ. Վ. Պօյաճեան։ Ցայտագիրը կը պարունակէ Վակնէրի, Մասընէի, Վէտարի, Վէպէրի, Լիսթի եւ ուրիշ մեծ երգահաններու լաւագոյն կտորները։ Օր. Սթամպօլլեան դաշնակ պիտի զարնէ եւ Պ. Պօյաճեան պիտի երգէ։

Նուագահանդէսը պիտի սկսի ցերեկուան ժամ 7ուկէսին։

ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ԴԱՍՈՒՑ ԴՊՐԱՑ
ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԵՒ ԱՅԼՈՑ ԵԿԵՂԵՑԵԱՑ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

ԺԲ. — Դպրապետը կրնայ իրեն մօնայուն փոխանորդ մը նշանակել երիցագոյն եւ կարողագոյն դպիրներուն մէջէն որ Դպրապետին գործերը կը կատարէ անոր բացակայութեան կամ անոր մասնաւոր յանձնարարութեամբ։

ԺԳ. — Իւրաքանչիւր Դպրաց Դասու Տնօրէն Խորհուրդ մը հինգ անդամներէ բաղկացեալ՝ որք Ընդհ. Ժողովէ կ'ընտրուին պարզ մեծամասնութեան քուէով եւ Պատրիարքի պաշտօնագրով կը հաստատուին։ Ընտրելի են երիցագոյն դպիրները, որոնց մէջէն Դպրապետը կրնայ երկպատիկ բաց ցանկ մը բերել ընտրութիւնը դիւրացնելու համար։ Տնօրէն Ժողովոյ անդամք երեք միայն կը լինին եթէ Դպրաց Դասուն անդամները տասնըհինգէ պակաս են։

ԺԴ. — Ընտրեալներ իրենց մէջ կը բաժնեն Ատենապետի, Ատենադպրի եւ Համբառնալի, Գանձապետի եւ Կոլոսա-

[illegible]

Դպրաց դասուն չափերը, Թաղականին եւ Թաղականի եւ Թաղականին հետ յարաբերութիւններ, իւրաքանչիւր դպրին ընթացքին հսկողութիւն եւ եկեղեցական սպասաւորութեանց կարգապահութիւն։

ԺԶ. — Ատենադպրին եւ Համբառնալին կը պատկանին ատենագրութիւններ, թղթակցութիւններ, հաշուական առմարներ, եւ կոլոսածական ու կառավարչին եւ ուրիշ վաւերական գրութեանց պահպանութիւն։

ԺԷ. — Գանձապետին, Կոլոսածապետին կը պատկանին չափիկներու եւ այլ գոյից վերին հսկողութիւն, կոլոսածներու մատակարարութիւն, պ'ակներու եւ գանձանակներու հսկողութիւն, հասոյթներու հաւաքում, ծախուց գործադրութիւն, պատրաստ դրամի պահպանութիւն եւ անտուկի ամար։

ԺԸ. — Դպրաց դասուն կնիքը երկու մասով եւ դրամի արկղը երկու բանալիով պիտի ըլլան, կնիքին կէսը Դպրապետին եւ միւս կէսը Ատենադպրին եւ բանալիներէն մին Ատենապետին եւ միւսը գանձապետին մօտ պիտի մնան։

ԺԹ. — Տնօրէն Խորհրդոյ անդամներ թէպէտ յատուկ գործերին ունին, սակայն յամենայնի համախորհուրդ պէտք է գործեն. եւ առ այս պէտք է որ ձեռը ամէն շաբաթ եւ ամառը երկու շաբաթը անգամ մը նիստ ընեն Դպրապետին նախագահութեամբ։

Ի. — Տնօրէն Խորհրդոյ պաշտօնավարութիւնը երեք տարի կը տեւէ, եւ նախորդ անդամներ միշտ վերընտրելի են։ Տարեգլուխը յունուար մէկէն է։

ԻԱ. — Դպրաց դասը եկեղեցական պաշտամանց մասին պիտի յարգէ եւ պիտի համակերպին Թաղականին եւ Առաջնորդին կարգադրութեանց։

ԻԲ. — Դպրաց դասը եկեղեցւոյ չուրջը կատարուող ամէն գործողութեանց համար պարտաւոր են Թաղ. Խորհրդոյ դիմել եւ անոնց հաւանութեամբ կատարել։

ԻԴ. — Դպրաց դասը իրենց ընթացքին եւ ներքին գործոց եւ հաշիւներու մասին կախում ունին Կրօն. Ժողովէն։

(Շարունակելի)

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ԳՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՍԷՈՒԼ, 18 մարտ. — Իթօ մարքիզը հոս հասաւ։ Հանդիսաւոր կերպով ողջունուեցաւ եւ ընդունուեցաւ Քորէայի կայսեր կողմէ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Նիւ-Չուանկէն ուղղուած հեռագիր մը կը հերքէ Նիւ-Չուանկի դէմ մօտալուտ յարձակումի մը լուրը։ Նոյն հեռագիրը կը յայտէ թէ գործերը իրենց սովորական կանոնաւոր ընթացքին կը հետեւին։ Ճափոնները հաւանօրէն Քորէայի ծովածոցը զինուոր ցամաք կը հանեն՝ առեւելեան Չինու երկաթուղիին գլխաւոր գիծը կտրելու համար։

— Ռիւթէրի Բեդերսպուրկի թղթակիցը սոյն ալրիւրէ կ'իմանայ թէ Ռուսիոյ կարծիքը այն է որ Ճափոնի հանդէպ Քորէայի կատարած դերը չէզոքութեան բռնաբարում մըն է, որով Քորէա պատերազմիկ ազգի մը հանգամանքը կը ստանայ։

— Շանկայէն կը հեռագրեն Տէյլի Քրոնիքլի թէ մարտ 10ին տասներկու փոխադրանաւեր, ճափոնական տասը մարտանաւերու պաշտպանութեանը տակ, զինուոր ցամաք հաներ են Չէնամբօ։ Տակաւին հոն կը սպասուին երեսուն փոխադրանաւեր՝ քսան հազար զինուորներով։

— Չէ-Ֆուէն կը հեռագրեն Սթանտարտի թէ Բորթ-Արթուրէն անընդհատ կառախումբեր կը հասնին՝ պաշարներ բերելով։ Երկաթուղին տակաւին անվնաս կը մնայ։

— Կը հաւաստուի թէ Բին-Չու եւ Լիաօ-Թանկ գտնուած ռուս զինուորներուն թիւն է երեսուն հազար։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ (Պաշտօնական). — Ալեքսիէվ ծովակալին կողմէ Մուքտէնէն մարտ 18 թուականով Ռուսիոյ կայսեր ուղղուած հեռագիր մը կ'ըսէ. — «Մինչեւ զօրավարը կը տեղեկագրէ թէ, Բինկ-Եանկէն առնուած լուրերու նայելով, հոն ճափոնական հետեւակ զինուորներ կան՝ քանի մը թնդանօթներով։ Քորէացիները պաշար կը մատակարարեն անոնց։ Թշնամիին հեծելազօրքերը խմբովին չեն երեւար։ Ռուսական շրջուն պահակախումբ մը Չէնկանի եզերքներուն վրայ, Ան-Ճուէն հինգ վերսթ հեռու, հաստատեց թշնամիին հետեւակ զինուորներուն ներկայութիւնը։ Ճափոնները կրակ ըրին ռուսական պահակախումբին վրայ եւ ձի մը սպաննեցին։»

ԲՈՌ-ՍԱՅԻՏ. — Հոս ժամանած դէպք մը պատահեցաւ։

ՎԻԵՆՆԱ. — Նոր օրէնքի մը համաձայն ելմտական նախարարը 125 միլիոն ֆրանքի ռանթ մը շրջաբերութեան հանեց, հարիւրին չորս տոկոսով եւ $97\frac{1}{2}$ գինով։ Սէնտիքան կը կազմեն Թըղթատրական Խնայողական սնտուկը, Ռաչիլտ պանքան, Բրէտի Անշթալտ, Պաւէն Բրէտի Անշթալտ, անգլիաւսթրիական պանքան, Պանքվէրայն եւ Լանտէրպանք։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԲԱՐԻԶ, 18 մարտ. — Ծայրագոյն Արեւելքէն կարեւոր լուր մը չի հաղորդուիր։

ԼՈՆՏՈՆ — Թօքիօյէն կը հեռագրեն թէ Թաչօ ծով-կալը կրած վնասները կը դարմանէ եւ Քորէայի ծովածոցը ճափոնական զինուոր ցամաք հանելու պատրաստութիւն կը տեսնէ։

— Կը ծանուցուի թէ 25,000 ճափոնցիներ Չէնամբօ ցամաք ելեր են։

— Ռուսական յառաջապահները երկու հարիւր հոգիէ բաղկացած ճափոնական զօրախումբ մը բնաջինջ ըրեր են Բինկ-Եանկի մօտ։

ԲԱՐԻԶ. — Ազատական-հանրապետական լրագիրները կ'ըսեն թէ երէկ նախարարութեան ստացած տասը ձայնի փոքր մեծամասնութիւնը լուծման նշանն է զոր Պ. Քոմպ պէտք է նկատողութեան առնէ, եւ թէ անոր մեծամասնութիւնը յոգնած ըլլալով քանի մը ձայն բաւական պիտի ըլլայ մեծամասնութիւնը կորսնցնելու։ Ընկերվարական լրագիրները ընդհակառակը կ'ըսեն թէ նախարարութիւնը բնաւ դգրդած չէ երէկուան քուէէն, վասնզի փոքրամասնութիւնը այն տեսակ տարրերէ կը բաղկանայ, որոնց մէկ մասը աջակողմին կը վերաբերի։

— Թէրէզ Իւմպէր վերջնականապէս մերժեց վկայութիւն տալ քննիչ յանձնաժողովին առջեւ։

Տես չորրորդ երես Քարմէլ Օրիանթալի գինիի եւ գոնեաքի ծանուցումը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 5 Մարտ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ռ.	86	38
Ամէնէն բարձր գին	»	87	40
Ամէնէն վար գին	»	86	10
Րումէլիի Երկաթուղի գոց.	Ֆր.	116	75
Ամէնէն բարձր գին	»	117	25
Ամէնէն վար գին	»	115	37

ԲԱՑՈՒՄ 6 Մարտ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Միացեալ	Ք. Կ.	87	08
Րումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	117	—
Շիրքէթի Խայրիէ		20	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցունական պանքա		422	50
Տէրքօզ		254	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	77
Թրամուէյ քաժնեթուղթ		5	85
» ժուիսանս		1	60
» պարտաթուղթ		487	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		505	—
Թիւնէլ		90	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		269	—
» » » Բ		284	—
Լավրիոն		61	—
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	45
« պարտաթուղթ «		522	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	110	10
Բարիզ » »	Ֆր.	22	81 ¼
» » » չէք	»	—	—
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	60
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	21	81

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	18
Անգլիական ոսկի	»	110	02
Բօլ Էմբէրիալ	»	90	10
Քրէմից	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	04
Մէթալիք	»	—	—
Րուպլի թղթադրամ	Օ. Ռ.	8	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 19 Մարտ

Անգլիական Քոնսոլիտէ		86	75
Միացեալ պարտք	բ. գ	79	25
	գոց	79	—
Օսմանեան Պանքա		12	37
Թուրքական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		40	50
» Մոնօբօլ		42	—
Պուլկարական 1888		89	50
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ		104	63
Ֆօմինեալ		102	—
Թրանսվալ		8	50
Այտին երկաթուղի		15	—
Փոխանակագիր		25	35

ԲԱՐԻԶ, 19 Մարտ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		95	45
Միացեալ պարտաթուղթ	բաց. Ղրշ.	79	70
	գոց »	80	40
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	557	—
Օսմանիէ	»	—	—
Րումէլի երկաթուղի	»	117	50
Օսմ. Ժառանգաւուն	»	412	—
Օսմ. Ռէժի	»	254	—
Բրէօուրթէ Թիւրք 4 %	»	477	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1115	—
Իտալական Ռանթ	»	101	10
Սպանիական արտաքին	»	82	15
Թրանսվալ	»	95	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	115
Դըյաժագեաց	»	—	—

ՎԻԷՆՆԱ, 19 Մարտ

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	240	10
Րումէլի երկաթուղի	»	124	75
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԷՐԼԻՆ, 19 Մարտ

Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	79	40
Րումէլի երկաթուղի	»	124	75
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	101	70
Փխն. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	280

ՊՐԻՒՍԷԼ, 19 Մարտ

Միացեալ պարտք		79	51
Րումէլի երկաթուղի		116	75

ԹԻՒՐՔԻ
Օ. ՍԱՐԸՆԵԱՆ

Պէյ Օղլունտա Ճատտէի Քէպիրաէ Ֆըրոնսըզ ակֆարէթխանէսի գարշըսընտա 370 նումերօլու արարթըմանտա։

Պու քերրէ էվրօբատան սոն մօտա էնվայի Ֆրանսըզ վէ Ինկլիզ գումաշլարը ճէլպ իթմիշ օլտուղընտան վէ ղայէթ պիլիմի վէ էհվէն ֆիյաթլա էլպիսէ իմալ օլընտըղընտան բիւյէքթիլու միւշթէրիլէրէ օլան օլունուր։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

386 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 386

ԽԱՆԻ ԳԱՐԵՋՐԱՏԵԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(Միլթօ Զաչարեանց դէմը)

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ ատամնոց ցաւի առամնահանութիւն։

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին։

ՔԱՈՒԼՄԱՆ
Վ Ա Ճ Ա Ռ Ա Տ Ո Ւ Ն

362-364 ԲԵՐԱ ՇԻՇԱԿ ՃԱՄԲԱՆ 362-364

Ընդհանուր Լիկիտասիոն

Կիներու, աղջիկներու եւ տղաքներու յատուկ պատրաստ զգեստներու, ճերմակեղէններու եւ թոհաֆիէներու եւլն.ի։

1904 ՓԵՏՐ. 24 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

Ծախուելիք նիւթերուն մէջ կան, ֆանէլա, գուլպա, թաշկինակ, միսօներ, փողկապներ, շապիկներ, Ֆիշուներ, բուրդէ եւ բիքէյէ անկողնի ծածկոցներ, անդմիրաններ (քօրսէ) հովանոցներ, ձեռնոցներ, պայուսակներ, ծխատուփեր, սեղանի սպասներ, մատաբօլամ, վարագոյր, գորգեր, ամէն տեսակ բամպակէ եւ բիքէյէ կերպասներ եւլն.։

Մետաքսեղէն եւ բրդեղէն կտորներու ծախ եւ ընտիր մթերք մը կայ տրամադրելի, որ դրամագլխէն աւելի աժան գնով պիտի ծախուի։ 1—15

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ
ԷԹԻԷՆ Ժ. ՊԷՍՄԱՃՕՂԼՈՒ

Ղալաթիա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 2

Սոյն դրամատունը սեղանաւորական ամէն կարգի գործեր կը կատարէ, չէքեր կը հանէ Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն եւ արտասահմանի վրայ կտրոններ կը գանձէ, փոխանակագիրներ կը վճարէ, դրամարանի գործողութիւններ կը կատարէ ամէն տեսակ արժէթուղթերու գնում եւ վաճառում կ'ընէ, վիճակահանութեան, արդիւնքներու ստուգութիւնը ձրի կը կատարէ, եւայլն։

ԱՄԷՐ ՓԻՔՈՆ

ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐՈՒ ԱՐԺԱՆԱՑԱԾ ԶԱՆԱԶԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

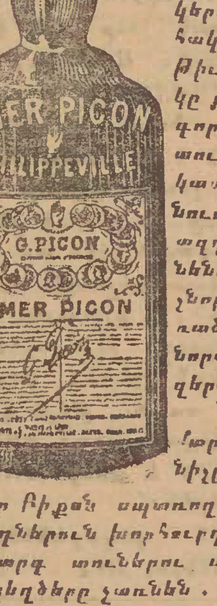

ԱՄԷՐ ՓԻՔՈՆԸ, ամէնէն շատ քինքինա պարունակող սա կազդուրիչ ըմպելին, պատրաստուած է ալժէրիական հողի յատուկ տունկերով։ Իր կորովիչ ու հակատենդային յատկութիւններուն համար է որ կը յանձնարարուի անոր գործածութիւնը։ Առցուն անօթի փորանկամ ճաշէն առաջ առնուած ատեն՝ բարերար ազդեցութիւն մը կ'ունենայ։ Այդ ըմպելիին շնորհիւ՝ մարդուս սպառած ուժերը կը վերանորոգուին եւ տենդէ զերծ կը մնայ։

Ծանօթ. — Անխիղճ խարդիկ մեր վաճառանիշը կեղծած ըլլալնուն Ամէր Բիքօն սպառող մեր բոլոր յաճախորդներուն խորհուրդ կու տանք առաջնակարգ տուներու միայն դիմել, որպէս զի կեղծերը չառնեն. պէտք է պահանջել որ շիշերը Իւնիօն տէ Ֆապրիքանի դրոշմը կրեն։

Միակ Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ մէջ Պ. Լ. ԲԱՐՄԱ։

Պ. Պ.		
Բ. Պօնամի		Ղալաթիա
Ա. Ռէչչիօ		»
Էքօնոմիք Գօօբէռաթիվ		Ղալ. եւ Բերա
Ռօզարիօ Սիւսօնէ		»
Բարատօրուլօ եւ Մէլէթիատէս		»
Ժ. Սթավրօբուլօ		»
Քոմթաքի եղբարք		»
Վէնսան Գատալեան	(դեղավաճ.)	Կ. Պոլիս
Մէհմէտ Բեազիմ	»	»
Տ. Մէզիքի որդի եւ Ընկ.	»	»
Մ. Մէզիքի	»	»
Թ. Լինօ	»	»
Պ. Սէֆէրեան	»	»
Ժ. Վօնթիզիանօս եւ Ընկ.	»	»
Էմիլ Լանտրեան		Բերա
Տէմէթրաքօբուլօ եղբ.ք եւ Ընկ.		»
Թ. Սուրէնեան Բերա, Կ. Պոլիս, Ղալաթիա		
Պօն մարշէ		Բերա

եւն. եւն. եւն. 12—25

Krondorf — Eau minérale naturelle — la meilleure boisson de table et rafraîchissante.

ԻԼԱՆ
Խազինէի Խասսայի Շահանէ

Խազինէի Խասսայի Շահանէյէ միւլթէզիմ օլունաճագ իքի եւիզ օթուզ պին ճէտիտ գըրէ բուղէն սաաէթին մինւաղատ սաըլը ալըննընտըղընտան իթան թաւիպ օլանլարըն թէքմինաթ աքչէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթնամէսի միւսաթահըպէն Խազինէի ճէլիլէի միւչարիլէյհա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆի 3 մարթ սընէ 320 3—3

ՈՍԿԻ ՇՔԱՆՇԱՆ, ՓԱՐԻԶ 1900

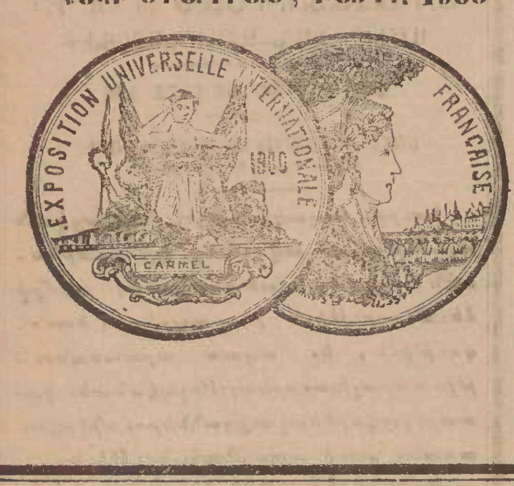

Ընկերութիւն ... ՔԱՐՄԷԼ Օրիանթալ

ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՆԻ ԵՒ ԳՈՆԵԱՔ

ՌԻՇՆ ԼԸ ՍԻՕՆԻ (ՊԱՂԵՍՏԻՆ) մեծ մառաններէն

վաւերական կայսերական բժշկական ժողովոյ տարրալուծումը

1903 յունուար 2ինար այցելեցինք Քարմէլ Օրիանթալի մառանները որ կը պարունակէին 600 տակառ եւ 49,000 շիշ։ Մեր անձնական ընտրութեամբ, տակառներէն 26 եւ շիշերէն 24 նմոյշ առինք որոնց տարրալուծումը հաստատեց թէ Քարմէլի գինիները քիմիական բաղադրութենէ զուրկ

ԲՆԱԿԱՆ, ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ԵՒ ԲՈՒԺԻՉ ԵՆ

Բարիզի բժշկական Ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր Ա. ԲՈՒՇԷԻ, Պարսի գիտութեանց ֆաքիւլթէին բրոֆէսէօր ԿԱՑՈՆԻ, Համպուրկի քաղաքապետութեան երդուեալ քիմիագէտ Ս. ԼՆՈԲԻ, Ս. Բեդերսպուրկի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ԲԷԼԻ եւ Օտեսայի կայսերական համալսարանին բրոֆէսէօր Ա. ՎԷՐԻԿՈՒ կողմէ տարրալուծուած

ԿԸ ՎԱՃԱՌՈՒԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ ։ Գրասենեակ եւ մթերանոց. ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՔԱՐԱՔԷԼ, ՍԻԹԷ ՖՐԱՆՍԷԶ թիւ 145—147

Էթիքէթին եւ խցանի հաքսիւլներուն վրայ պահանջել գործարանին վաճառանիշը որ կը կրէ Քարմէլ Օրիանթալ Ընկ. բառերը

(ՊԱՅՁԱՌԱՆԻ Շ)

ՄԻՈՒԶՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 981 ՄԻԼԻՈՆ 518,483,24 Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւններ կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք զաւակաց դրամագլուխ, ցման եկամուտ, եւայլն

Միւչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք. — Առաւաւեան պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք ։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Գ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Ինաճէթ խանի դէմը, Վօյվօտա խան, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս ։ 579

65 ՏԱՐՈՒԱՆ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ
ԱԼՔՈԼ ՏԸ ՄԱՆԹ

ՏԸ ՌԻՔԼԷՍ
RICQLÈS

ՄԻԱԿ ՃՇՄԱՐԻՏ ԱԼՔՈԼ ՏԸ ՄԱՆԹ
ԸՆԴԴԷՄ ՍՐՏԻ, ԳԼԽՈՒ, ՍՏԱՄՈՔՍԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ԱՆՄԱՐՍՈՂՈՒԹԵԱՆՑ
կը բուժէ նաեւ հարբուխը եւ ցրտառութիւնները
Այս դեղէն քանի մը կաթիլ, լեցնելու է տաք ու շաքարախառն ջուր կամ կաթ պարունակող գաւաթի մը մէջ ու խմելու է։
Ակռաներու եւ արդուզարդի համար ցաւ յաւ է. նաեւ համաճարակներու դէմ իբր նախազգուշական միջոց կը ծառայէ։
ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ
ՌԻՔԼԷՍ ԱՆՈՒՆԸ ՊԱՀԱՆՋԵԼ
ԱՆՄՐՑԵԼԻ
ԱՆԴԱՄ 1900Ի ՓԱՐԻԶԻ ԺԻՒՐԻԻՆ
Ամէն դեղարաններու մէջ կը ծախուի
11—14

LE PHENIX AUTRICHIEN
ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՐՏՕՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնուած 1860ին Վիէննայի մէջ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ

Հրդեհի ճիւղ 17,000,000 Քր. Կեանքի ճիւղ 31,008,000 Քր. Ծովային ճիւղ 15,264,915 Քր

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է, Կ. ՊՈԼԻՍ ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

Գրասենեակները, Կ. Պոլիս, Համբարլը խան, 52—56.

Լիազօր Ներկայացուցիչ
Գ. ՖԷՐԱՏԵԱՆ

745

Ծանօթ. — Գաւառներու մէջ յարգելի և գործօն ենթագործակալներ կ'որոնուին։

ԹԻԹԻՒԻՆ ԻՋԷՆԼԷՐԻՆ ՍՈՒԱԹԻ

Ֆրանսական Բէրբինեան չէհրինէ իմալ խիլուալ «Նորվէչիէնին հագիգի վէ սըհհի գաթրան քեաղատը» իւնվանընը հաիզ օլան մօնիքօ Ժօզէֆ Պարտօ վէ [illegible]

[illegible]

8—10

ՀԱՋԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ
ԽԱՅԾՂԱՆ ՀԱԳԳԸ ԷՔՐԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Եւրոպայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար այնքան չինծու գովեստներ կը կարդացուին Հագգը էքրէմ խայծղանը ամ. ու շատ բժիշկներու գնահատմանը եւ առաջարկութեանը [illegible]

[illegible]

70—80

ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԻՐԻՆԵԱՆ ԵՒ ՀԱՃԷՆՃԷ
Ն. ՔԱՉԷ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

Մարտ 23. Սիփոնի, Վանի, Տրապիզոն ...

Ա. կարգ	Բարէթի համար 200	ֆր.
Բ.	» Բարէթի	160
Գ.	» Բարէթի	150
Դ.	» Մաքսիլիա	120

[illegible] 516

ԼՈՒԱԶ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք ատանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, Քողէ ... VILLAGABRAS ... ՎԻԼԼԱԳԱԲՐԱՍ [illegible]

[illegible] 504

Ֆանջօպաքտիւք իւ Վիւայէնջիլարտ իւ... ինֆիլլիէնցայլին հետեւանքը եղող սաստիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածէն տաք կաթի խառնուած Քրոնաւրֆի հանքային ջուր, եւ յաւուցայն արդիւնքը ձեռք բերէ։
ՏՈՔԹ. ՍԹԷՖՈՒԼԻ

ՌՈՍԻԱ
ROSSIA — COMPAGNIE D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕ...
Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ [illegible] ... երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ [illegible]

Ընկերութեան դրամագլուխը [illegible]	10,666,667 ֆ.
[illegible] գումար	122,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ [illegible] ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին. Աղարեան խան Վօյվօտա, Ղալաթիա
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ
524

COMP. RUSSE
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Տարբերուած երթեւեկութիւններ
Յուլիս
Գշ. 2/15 Սեվաստաբոլ ժամը 10ին առտուն Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Փոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուան։
Ե. 4 17 Օտէսա ժամը 10ին առտուն։
Շբ. 6 19 Մէթելին, Իզմիր, Փիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առտուն։ Օտեսա ժամը 2ին իրիկուան։

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
Որք ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվերբուլի եւ Ամերիկայի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
[illegible]	18900	[illegible]	5591
[illegible]	18900	[illegible]	4841
[illegible]	12950	[illegible]	3229
[illegible]	12950	[illegible]	2943
[illegible]	8845	[illegible]	2936
[illegible]	8128	[illegible]	2935
[illegible]	8120	[illegible]	2558
[illegible]	7392	[illegible]	2181
[illegible]	7269	[illegible]	16 1

Տեղեկ. ... ՃՕԼԻ Ը ՍԻԿԸՐ
Joly et Seager
[illegible] թիւ 6, 7, 8 Ղալաթիա [illegible]
254

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլի Փօրթի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ քանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2400
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	2500	[illegible]	1500

[illegible] ՈՒԻԹՈԼ Ը ԸՆԿ.
[illegible]
ՃԱՔՍՈՆ ՄՈՍ Ը ԸՆԿ.
191 — 3 Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ՇՈԳԵՆԱՒԵՐՈՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ընդմէջ Հըլի եւ Պոլսոյ եւ Սեւ ծովու

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	[illegible]	1497	[illegible]	1011	[illegible]	724	[illegible]	186
Ալէքօ	3607	[illegible]	2906	[illegible]	1695	[illegible]	2273	[illegible]	1113
Անճէլօ	1641	[illegible]	895	[illegible]	776	[illegible]	3709	[illegible]	1735
[illegible]	2274	[illegible]	4311	[illegible]	1581	[illegible]	3557	[illegible]	1193
[illegible]	1822	[illegible]	937	[illegible]	3720	[illegible]	1057	[illegible]	1300
[illegible]	1264	[illegible]	2383	[illegible]	3699	[illegible]	1785	[illegible]	1328
[illegible]	1076	[illegible]	1713	[illegible]	535	[illegible]	2419	[illegible]	1546
[illegible]	841	[illegible]	504	[illegible]	2354	[illegible]	1083	[illegible]	3837
[illegible]	4431	[illegible]	2464	[illegible]	5540	[illegible]	4100	[illegible]	1470
[illegible]	1671	[illegible]	1520	[illegible]	1080	[illegible]	4036	[illegible]	487
[illegible]	1837	[illegible]	1841	[illegible]	1053	[illegible]	1535	[illegible]	2429
[illegible]	1244	[illegible]	954	[illegible]	2397	[illegible]	1637	[illegible]	1914
[illegible]	1094	[illegible]	1828	[illegible]	1700	[illegible]	510	[illegible]	1289
[illegible]	2729	[illegible]	849	[illegible]	1063	[illegible]	1229	[illegible]	2396
[illegible]	1831	[illegible]	4582	[illegible]	2272	[illegible]	1863	[illegible]	[illegible]
[illegible]	2697	[illegible]	3060	[illegible]	1643	[illegible]	1613	[illegible]	[illegible]
[illegible]	4235	[illegible]	1243	[illegible]	3191	[illegible]	789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են.
Հօրէսիօ շոգենաւը, Նաւապետ Քրօֆթ.
Քլառօ շոգենաւը, Նաւապետ Քրօֆթ.
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին
Սիբիօ շոգենաւը, Մարտի 22ին
Միֆասօ շոգենաւը, » 29ին.
Ալէքօ շոգենաւը, Ապրիլ 12ին.
Դիմել առ գործակալս Ժ. ՀԻԼՃ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Թիւ 23—24 [illegible] Ղալաթիա
377

Կառավարիչ ՑԱՐԵՀ ԽՈՒԻՈՒՃԵԱՆ

"ԱՐԵՒԵԼՔ,, Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (16)

ՊԻԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

ԲԱՐԻԶԻ ԳՈՐԾՍԻՈՐՈՒԹԻՒՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Ե.

ԱՅՐ ԵՒ ԿԻՆ

—Սխալեր եմ, Պ. տը Ռուվիէյը չէ եղեր եկողը... Դուքսը աւելի բարձրահասակ է... Սիրահարը Ըլլալու է... բնականաբար։ Ինչպէս մտքէս չանցաւ... Օգուտ կը քաղէ շաբաթական արձակուրդէն... Աւելի՛ լաւ։ Իր ներկայութիւնը աւելի շահեկան պիտի դարձնէ կացութիւնը... Դժբախտաբար, չեմ կրնար զանազանել իր դիմագիծերը... բայց կառքս պիտի հեծնեմ ու անոր պիտի մօտենամ, կողմնակի ճամբէ մը յառաջանալով... կա ծես թէ այս կողմ կ'ուղղէ նայուածքը [illegible]

[illegible]

հին վար պիտի իջնէ անկէ... Ով կրնայ ըլլալ... Այդ կերպարանքը անծանօթ չէ... Այո, կ'ուզեմ որոշապէս գիտնալ։

Յանկարծ անհետացաւ իր նշմարած մարդը։

Աջ կողմի փողոցակներէն մէկուն մէջ մտած էր։

Սիմոնի հրամայեց կառապանին՝ Բաթինոյի պողոտայէն քշել կառքը մեղմօրէն, որպէս զի կարենար ուշադրութեամբ աչքէ անցընել շրջակայքը։

Տիկին Լանժվէլ, ջղաձգօրէն ձեռքերը իրարու կը զարնէր. աչքերը կը շողային եւ հեգնական ծիծաղ մը կը կծկէր իր կարմիր շրթունքները։

Ուրախութենէն կը ճառագայթէր դէմքը, խորհելով այն տրոփուն իրադարձութիւններուն վրայ, որոնք իր աչքին պիտի պարզուէին։

Յանկարծ աչքերը աջակողմ ուղղեց Սիմոնի եւ տեսաւ անծանօթը, որ առանց կասկածելու թէ կառքը զինք ճամբուն հետեւած էր, քանի մը մեթր հեռու երեւան եկած էր։

Միեւնոյն տանն կրկնակ ճիչ մը արձակեցին այր ու կին։

[illegible]

վրայ խօսք բացուէր մէջերնին։

Պ. տը Լանժվիլի տխրութիւնը, որ մտքի մասնաւոր արտադրութեան մը կը վերագրէր, ինչպէս իր աչքը չէր բացած։

Արդարեւ Սիմոնի իր բովանդակ բանաստեղծութեան [illegible]

[illegible]

յանցաւորներուն ալ. բայց ինքզինքին բնաւ չէր ներեր։

Պատճառը այս էր որ Սիմոնի Պուրժէօլ որ առհասարակ բոլոր այրերը արհամարհել կը ձեւացնէր, յանկուցիչ կամքին նկատմամբ [illegible]

[illegible]

լու... Մնաց որ, քեզ պատմել չեմ ուզեր, այլ այդ կ'ընէ։

Պ. տը Լանժվիլ, մէկ ակնթարթի մէջ Քլօթիլտի սպառնացող վտանգը աչքին առջեւ բերաւ։

[illegible]

(Շարունակելի)